

Брюксел, 6.6.2018
COM(2018) 439 final

2018/0229 (COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за създаване на програмата InvestEU

{SEC(2018) 293 final} - {SWD(2018) 314 final} - {SWD(2018) 316 final}

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

От 2021 г. нататък за многогодишната финансова рамка (МФР) е необходимо да се предвиди създаването на програма на ЕС за инвестиции, която да обслужва хоризонтални цели от гледна точка на опростяването, гъвкавостта, полезните взаимодействия и съгласуваността между съответните политики на ЕС. В посочените в Документа за размисъл на Комисията относно бъдещето на финансите на ЕС съображения се подчертава необходимостта да се постига повече с по-малко средства и да се усили ефекта на бюджета на ЕС в период на бюджетни ограничения. За решаването на проблема с настоящия голям брой финансови инструменти на равнище ЕС в Документа за размисъл се предлага като възможно решение интегрирането им в един-единствен фонд, по който да се предоставя подкрепа чрез широк набор от финансови продукти, като същевременно се поставя по-силен акцент върху области и цели на политиката. В документа се предлага също така финансовите инструменти на равнището на ЕС и тези, които се управляват от държавите членки в рамките на политиката на сближаване, да се допълват взаимно.

По линия на сегашната и предишни МФР финансовите инструменти бяха разширени в рамките на множество програми. По време на МФР за 2014—2020 г. Комисията определи 16 централно управлявани финансови инструмента. Размерът на разпределените бюджетни средства за инструментите за вътрешна дейност понастоящем възлиза на 5,2 милиарда евро. Тези инструменти имат за цел да подпомагат инвестициите в различни области на политиката, като например научни изследвания и иновации, финансирането на малки и средни предприятия (МСП), инфраструктурата, секторите на културата, както и да насърчават екологичната и социална устойчивост.

Финансовите инструменти представляват механизъм за изпълнение на програмите по европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ) чрез споделено управление от управляващите органи. Общият бюджет, програмиран за усвояване чрез финансови инструменти в рамките на споделеното управление за МФР за периода 2014—2020 г., възлиза на около 21 милиарда евро.

Освен това в резултат на финансовата криза и кризата на държавния дълг, обхващащи периода 2008—2015 г., насърчаването на създаването на работни места, растежа и инвестициите са един от 10-те основни приоритета на Комисията под формата на Плана за инвестиции за Европа, чието начало бе поставено през 2014 г. в отговор на ниските равнища на инвестициите. В неговата основа е Европейският фонд за стратегически инвестиции (ЕФСИ), създаден през 2015 г., чиято цел е мобилизирането на най-малко 315 милиарда евро допълнителни инвестиции до средата на 2018 г. посредством подкрепа за капацитета за поемане на риск на групата на Европейската инвестиционна банка чрез гаранция на ЕС в размер на 16 милиарда евро, както и финансиране в размер на 5 милиарда евро от собствените ресурси на групата на Европейската инвестиционна банка. Въз основа на своя успех ЕФСИ бе продължен и увеличен в края на 2017 г. Понастоящем по негова линия се предоставя бюджетна гаранция в размер на 26 милиарда евро, подкрепена с финансиране с бюджетни средства в размер на 9,1 милиарда евро. Освен това групата на Европейската инвестиционна банка осигурява допълнителен капацитет за поемане на риск от 7,5 милиарда евро. Целта е до края на 2020 г. да бъдат мобилизирани най-малко 500 милиарда евро допълнителни инвестиции. Програмата InvestEU ще се основава на същия успешен модел за бюджета

както ЕФСИ, гарантирайки, че с ограничени бюджетни ресурси се мобилизират частни инвестиции във възможно най-голяма степен.

Условията за увеличаване на инвестициите са се подобрили от 2014 г. насам благодарение на подобряването на икономическите условия, както и благодарение на публичните намеси, като например ЕФСИ. Продължават обаче да са налице съществени пропуски в инвестициите в различни области на политиката, които често са възпрепятствани от продължаващата неефективност на пазара. За постигане на амбициозните цели на политиката на Съюза, от жизненоважно значение продължава да бъде привличането на частен капитал за финансиране на инвестициите, като същевременно подходът бъде адаптиран с цел постигане на по-голямо съответствие с политиката. Програмата InvestEU ще допринесе за постигането на целите на политиката на Съюза, включително по-специално по COSME и „Хоризонт Европа“, винаги когато използването на възстановими инвестиционни помощи е целесъобразно. В предложението на Комисията за модерен бюджет за Европа се посочва, че 3,5 милиарда евро от пакета за „Хоризонт Европа“ се разпределят по линия на фонда InvestEU, за да се подпомогне компонента на политиката за научните изследвания, иновациите и цифровизацията, като общото примерно разпределение на гаранцията на ЕС е в размер на 11,25 милиарда евро.

Със създаването на програмата InvestEU се предвижда единен механизъм на ЕС за подкрепа на инвестициите за вътрешни действия за МФР за периода 2021—2027 г. Програмата InvestEU се основава на успешния опит от ЕФСИ и от настоящите финансови инструменти за вътрешни политики. Тя ще се основава на четири стълба: i) фондът InvestEU за финансиране на гаранцията на ЕС; ii) консултантският център InvestEU осигурява, по-специално разработването на проекти, свързани с техническа помощ; iii) порталът InvestEU, който предоставя лесно достъпна база данни за насърчаване на проекти, които търсят финансиране; и iv) операции за смесено финансиране.

Фондът InvestEU ще се основава на търсенето при привличането на частни инвестиции. По-специално, той ще насърчава инвестициите в иновации, цифровизация и устойчива инфраструктура, но ще отговори също така и на нужди в социалния сектор и на нуждите на МСП. Достигането също така до по-малки и местни проекти ще бъде важно.

Фондът InvestEU представлява гаранция от бюджета на ЕС, която ще подкрепя финансови продукти, предоставени от партньорите по изпълнението. Той е насочен към проекти с добавена стойност за ЕС и насърчава съгласуван подход към финансирането на целите на политиката на ЕС. Той представлява ефективно и ефикасно съчетание от инструменти на ЕС за финансиране за конкретни области на политиката.

В настоящото предложение се предвижда дата на прилагане от 1 януари 2021 г., като същото се представя с оглед на Съюз с 27 държави членки в съответствие с нотификацията от страна на Обединеното кралство за намерението на държавата да се оттегли от Европейския съюз и от Евратом на основание член 50 от Договора за Европейския съюз, получена от Европейския съвет на 29 март 2017 г.

• **Основания и цели**

Като единна инвестиционна схема за вътрешни политики на Съюза програмата InvestEU е както инструмент на политиката, така и инструмент за изпълнение.

Като инструмент на политиката общата цел на програмата InvestEU е да подкрепя целите на политиката на Съюза чрез мобилизирането на публични и частни инвестиции

в рамките на ЕС, като по този начин преодолява пазарни неефективности и недостига на инвестиции, които пречат на постигането на целите на ЕС по отношение на устойчивостта, конкурентоспособността и приобщаващия растеж.

Целта е да се предостави финансиране за икономическите оператори с рисков профил, които частните инвеститори не винаги са в състояние или не желаят да поемат, за да се насърчи конкурентоспособността на европейската икономика, устойчивия растеж, социалната устойчивост и приобщаване, както и интеграцията на капиталовите пазари в ЕС в съответствие с целите на политиката на ЕС в различни сектори. С подкрепата на гаранцията на ЕС програмата InvestEU ще допринесе за модернизирането на бюджета на ЕС и за увеличаване на въздействието му чрез *„по-добри успехи с по-малко ресурси“*. За икономически жизнеспособните проекти с капацитет да генерират приходи, по-системното използване на бюджетната гаранция може да спомогне за повишаването на въздействието на публичните средства.

Програмата InvestEU следва да разполага с капацитет да очертава стратегията на ЕС за справяне на все още ниската инвестиционна дейност в Съюза. Чрез диверсификация на източниците на финансиране и насърчаване на дългосрочни и устойчиви финанси, програмата InvestEU ще допринесе за интегрирането на европейските капиталови пазари в контекста на съюза на капиталовите пазари, и за укрепването на единния пазар. Като обединяващ фактор на ресурсите в целия ЕС по отношение на опита във финансовия сектор, техническата област и политиката, програма InvestEU трябва също да бъде катализатор за финансови иновации в служба на целите на политиката.

В ролата му на инструмент за изпълнение целта на фонда InvestEU е да изпълнява по-ефективно бюджета на ЕС посредством бюджетна гаранция, постигайки икономии от мащаба, подобрявайки видимостта на действията на ЕС и опростявайки рамката за отчитане и осигуряване на управленска отговорност. Предложената структура има за цел опростяване, по-голяма гъвкавост и премахване на евентуални припокривания между очевидно сходни инструменти за подкрепа на ЕС.

В допълнение към гаранцията на ЕС на равнището на Съюза предложението предвижда възможност за държавите членки да използват част от фондовете по линия на споделеното управление чрез специален компонент в гаранцията на ЕС в рамките на фонда InvestEU с цел постигане на едни и същи цели, когато на национално или регионално равнище са налице пазарни неефективности или неоптимални инвестиционни ситуации.

Освен това консултантският център InvestEU ще предоставя консултантска подкрепа за разработване на проекти и съпътстващи мерки през целия цикъл на инвестиции с цел насърчаване на създаването и развитието на проекти и достъпа до финансиране. Консултантският център InvestEU ще бъде предоставян в областите на политиката на програмата InvestEU и ще осигурява също така единна точка за достъп за организатори и посредници на проекти. Консултантският център InvestEU ще допълва дейностите, свързани с техническа помощ, провеждани в рамките на програми със споделено управление.

Накрая, порталът InvestEU ще подобрява видимостта на възможностите за инвестиции в Съюза и по този начин ще помага на организаторите на проекти в търсенето на финансиране.

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката**

Предложението е в пълно съответствие с действащите разпоредби, тъй като програмата InvestEU предвижда гаранцията на ЕС с цел ефикасно използване на бюджетните

средства на ЕС, когато операции с капацитет, генериращ приходи, се финансират в съответствие с целите на политиката на ЕС. Те включват съюза на капиталовите пазари, стратегията за цифровия единен пазар, пакета „Чиста енергия за всички европейци“, плана за действие на ЕС за кръговата икономика, стратегията за мобилност с ниски емисии, отбраната и Космическата стратегия за Европа. В рамките на приложното си поле фондът InvestEU подпомага от финансова гледна точка тези взаимно подсилващи се стратегии.

- **Съгласуваност с други политики на Съюза**

Програмата InvestEU допълва финансирането на безвъзмездни средства и други действия в областите на политиката, които подкрепя, като например „Хоризонт Европа“, Механизма за свързване на Европа, програмата „Цифрова Европа“, единния пазар, Европейската космическа програма, Европейския социален фонд +, „Творческа Европа“, Програмата за околната среда и действията по климата (LIFE) и Европейския фонд за отбрана. Ще бъдат запазени полезните взаимодействия с инструментите на външната политика, когато е уместно.

Смесването с финансиране на безвъзмездни средства ще осигури взаимно допълване с други разходни програми.

Програмата InvestEU допълва също така европейските структурни и инвестиционни фондове. С цел улесняване на изпълнението на определени фондове в рамките на споделено управление (Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), Европейския социален фонд+ (ЕСФ+), Кохезионния фонд, Европейския фонд за морско дело и рибарство (ЕФМДР) и Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) чрез финансови продукти, държавите членки ще имат възможност да разчитат на програмата InvestEU. Това представлява съществено опростяване в сравнение с миналото, тъй като в този случай ще се прилага само един набор от правила.

Програмата InvestEU следва да се използва за преодоляване на случаи на пазарни неефективности или неоптимални инвестиционни ситуации по пропорционален начин, без да се дублира, нито да измества частното финансиране, както и да има ясна европейска добавена стойност. Това ще осигури съгласуваност между действията на програмата и правилата на ЕС за държавните помощи, като по този начин се избегне нарушаване на конкуренцията на вътрешния пазар.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

- **Правно основание**

Предложението се основава на член 173 (Промисленост) и на член 175, параграф 3 (Икономическо, социално и териториално сближаване) от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).

В съответствие с установената съдебна практика посоченото правно основание отразява основното съдържание на предложението. Процедурите, установени за двата члена относно правното основание, са съвместими помежду си (обикновена законодателна процедура).

- **Субсидиарност (за неизключителната компетентност)**

Програмата InvestEU ще обхваща инвестиции и достъп до финансиране в подкрепа на приоритетите на политиката на ЕС чрез преодоляване на пазарните неефективности и недостига на инвестиции в целия ЕС. Тя също така подпомага проектирането,

разработването и изпитването в целия ЕС пазар на иновативни финансови продукти и на системите за разпространението им, за нововъзникнали или комплексни пазарни неефективности и недостиг на инвестиции.

Компонентът на доброволната държава членка ще позволи справянето със специфичните за държавата пазарни неефективности и недостиг на инвестиции, основавайки се на финансови продукти, изготвени на централно равнище, с което се гарантира по-ефикасно географско използване на ресурсите, когато това е оправдано. Това би позволило на държавите членки да усвояват част от средствата си по линия на Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), Европейския социален фонд (ЕСФ), Кохезионния фонд, Европейския фонд за морско дело и рибарство (ЕФМДР) и Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) чрез фонда InvestEU.

Предложената структура с два раздела във всеки компонент на политиката позволява ефективно прилагане на принципа на субсидиарност. Освен това двата раздела в рамките на всеки компонент ще споделят едни и същи правила за фонда InvestEU, което ще позволи по-ясна и опростена рамка за използване на различни източници на финансиране от фондове на ЕС.

- **Пропорционалност**

Дългосрочните цели на ЕС по отношение на устойчивостта, конкурентоспособността и приобщаващия растеж изискват значителни инвестиции в различни области на политиката. Това включва, наред с другото, нови модели, свързани с мобилността, с енергията от възобновяеми източници, енергийната ефективност, природния капитал, иновациите, цифровизацията, уменията, социалната инфраструктура, кръговата икономика, действията в областта на климата, океаните и създаването и растежа на малки предприятия.

Необходими са подновени усилия за справяне с продължаващата разпокъсаност на пазара и пазарните неефективности, причинени от нежеланието на частните инвеститори да поемат рискове, ограничения капацитет за финансиране на публичния сектор и структурната неефективност на инвестиционната среда. Държавите членки не могат да компенсират в достатъчна степен този недостиг на инвестиции сами.

Интервенцията на равнището на ЕС гарантира, че критична маса от ресурси може да бъдат използвана, за да се постигне максимално въздействие от инвестициите на място. Предложението не замества инвестициите от страна на държавите членки, а напротив, то ги допълва, и по-специално като се поставя акцент върху подкрепата за проекти, които носят добавена стойност за ЕС. Освен това намесата на равнището на Съюза осигурява икономии от мащаба при използването на иновативни финансови продукти чрез насърчаването на частните инвестиции в целия Съюз и оптималното използване на европейските институции и техния опит и знания за тази цел. Намесата на ЕС също предоставя достъп до диверсифициран портфейл от европейски проекти, като по този начин катализира частни инвестиции, и дава възможност за разработване на иновативни решения за финансиране, които могат да бъдат увеличавани или повтаряни във всички държави членки.

Намесата на ЕС е единственият инструмент, способен да отговори ефективно на нуждите от инвестиции, свързани с целите на политиката на равнището на ЕС. Освен това структурните реформи и подобрената регулаторна среда ще продължат да бъдат необходими за справяне с оставащия недостиг на инвестиции в периода 2021—2027 г.

- **Избор на инструмент**

Целта на предложението е да се осигури единен инструмент за бюджетна гаранция от ЕС за операции по финансиране и инвестиране от страна на партньорите по изпълнението, в съответствие със заключенията на оценката на въздействието, да се опре на успеха на ЕФСИ и на предишни финансови инструменти, като същевременно се отчитат извлечените поуки по отношение на, наред с другото, избягването на фрагментиране и евентуално припокриване. Следователно се предлага регламент.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ РЕТРОСПЕКТИВНИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Ретроспективни оценки/проверки за пригодност на действащото законодателство**

Предложението се основава на поуките, извлечени от оценките от предходни финансови инструменти и от ЕФСИ. По-специално, независимата оценка на ЕФСИ [да се вмъкне позоваване на външна оценка и SWD] бе извършена през 2018 г. в допълнение към няколко други оценки относно ЕФСИ след неговото създаване:

- Оценка на Комисията относно използването на гаранцията на ЕС и функционирането на гаранционния фонд на ЕФСИ¹, придружени от становище на Сметната палата²,
- Оценка на ЕИБ относно функционирането на ЕФСИ³ (октомври 2016 г.) и
- независима външна оценка относно прилагането на Регламента за ЕФСИ⁴ (ноември 2016 г.).

Основните констатации от тези оценки са обобщени в Съобщението на Комисията относно „План за инвестиции за Европа“ (COM (2016) 764)⁵.

Всички оценки установиха, че гаранцията на ЕС се е оказала подходяща и е позволила на ЕИБ да предприеме по-рискови дейности и да въведе по-високорискови продукти за подпомагане на по-широк кръг от бенефициери. ЕФСИ се оказва също така подходящ инструмент за мобилизиране на частен капитал. По отношение на управлението независимата оценка от 2018 г. показва колко е важен инвестиционният комитет за надеждността на схемата, прозрачността на неговите решения и качеството на таблицата, която бе оценена като съществен инструмент, който позволява да се осигури съгласуван подход за представяне на проекти и за обобщаваме на заключенията от оценката.

Въз основа на подписаните операции ЕФСИ мобилизира 207 милиарда евро инвестиции до края на 2017 г., което съответства на 66 % от целта. Тази сума нарасна до 256 милиарда евро за одобрени операции и съответства на 81 % от целта. Екстраполирането на тази тенденция още 6 месеца след завършването на ЕФСИ в средата на 2018 г. мобилизира инвестиции от одобрени операции, с което се очаква да бъде достигната целевата сума от 315 милиарда евро до средата на 2018 г. или скоро след това.

¹ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:52016SC0297&from=EN>

² https://www.eca.europa.eu/Lists/News/NEWS1611_11/OP16_02_EN.pdf

³ <http://www.eib.org/infocentre/publications/all/evaluation-of-the-functioning-of-the-efsi.htm>

⁴ https://ec.europa.eu/commission/publications/independent-evaluation-investment-plan_en

⁵ <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2016/EN/COM-2016-764-F1-EN-MAIN.PDF>

Оценките установиха известна концентрация в държавите членки с добре развит институционален капацитет. Ако мобилизираните инвестиции се отчетат спрямо БВП на държавите членки тази концентрация е много по-слабо изразена. С цел допълнително подобряване на географския баланс с ЕФСИ 2.0 бе подсилено значението на консултантския център на европейските инвестиции.

От 31 декември 2017 г. действителният мултиплициращ ефект на ЕФСИ е до голяма степен в съответствие с първоначална прогноза — агрегиран мултиплициращ ефект от 13,5, постигнат в края на 2017 г. спрямо целта от 15 в края на инвестиционния период. ЕФСИ бе ефективен също така по отношение на мобилизирането на частни инвестиции. Около 64 % от мобилизираните инвестиции са от частния сектор.

По отношение на ефикасността наличността на гаранцията на ЕС се доказва като ефикасен инструмент за значително увеличаване на обема на по-рискови операции от страна на Европейската инвестиционна банка. По-специално, гаранцията на ЕС замразява по-малко бюджетни ресурси в сравнение с финансови инструменти, тъй като се нуждае от предпазливо, но ограничено финансиране спрямо равнището на финансовия ангажимент. Тя предполага условни пасиви и от нея се очаква постоянно да постига икономии от мащаба, които да доведат до по-високо равнище на мобилизираните инвестиции за всяко похарчено евро. Анализираният в рамките на независимата оценка от 2018 г. данни ясно посочиха, че размерът на гаранцията на ЕС в рамките на ЕФСИ е подходящ. При оценката бе установено също така, че използваният подход за моделиране на целевата стойност на ЕФСИ е в голяма степен подходящ и в съответствие с промишлените стандарти, но се нуждае от някои допълнителни промени.

Бюджетната гаранция се оказва също така по-ефективна по отношение на бюджета на ЕС, тъй като ограничава плащането на такси за управление на партньора по изпълнението. По отношение на ЕФСИ ЕС дори получава възнаграждение за гаранцията на ЕС, предоставяна по линия на компонента за инфраструктура и иновации.

През 2016 г. независимата оценка подчерта необходимостта от по-добро определяне и поясняване на концепцията за допълняемост. Вследствие на това Регламентът за ЕФСИ 2.0 включва различни мерки, с които се поясняват концепцията и критериите, а процесът става по-прозрачен.

Независимата оценка от 2018 г., при която бяха оценени само операциите, одобрени по линия на ЕФСИ, а мерките по новия ЕФСИ 2.0 не бяха изпробвани, потвърди, че е необходимо допълнително поясняване на концепцията за допълняемост и определението за неоптимални инвестиционни ситуации. По-специално, тя стигна до заключението, че операциите на ЕФСИ се характеризират с по-висока степен на риск в сравнение със стандартните (извън ЕФСИ) операции на Европейската инвестиционна банка в съответствие с предвиденото в Регламента за ЕФСИ. Въпреки това проучването и интервютата показаха, че в рамките на компонента на ЕФСИ за инфраструктура и иновации може да е възникнало известно изместване. Важно е тази ситуация да се избегне при програмата InvestEU.

Независимата оценка от 2018 г. показва също така нефинансова добавена стойност за привличане на нови инвеститори, предоставяйки възможност за демонстриране и изпитване на пазара на нови продукти и модели на финансиране, както и подкрепа и приемане на по-високи стандарти от страна на доставчиците на финансови услуги.

Оценка на ЕИБ от 2016 г. и независимата оценка от 2018 г. потвърдиха първоначалните смущения, причинени от ЕФСИ на други финансови инструменти на равнище ЕС, предлагайки подобни финансови продукти, по-специално дълговия инструмент по Механизма за свързване на Европа и част от InnovFin, които отчасти бяха преодолен с преместването на акцента на съществуващите инструменти към нови пазарни сегменти.

Предложението за фонда InvestEU също се основава на поуки, извлечени от оценките от предишните финансови инструменти, обхващащи две десетилетия (Механизъм за свързване на Европа, „Хоризонт 2020“, COSME и др., и инструменти, стартирани при предишни финансови рамки, като например Програмата за конкурентоспособност и иновации (ПКИ). По принцип тези оценки потвърждават, че в Европа продължават да се наблюдават пропуски във финансирането в секторите и в областите на политиката, обхванати от финансови инструменти на ЕС, и че подкрепата за инвестициите на равнището на ЕС продължава да е от значение и да е необходима за постигане на целите на политиката на ЕС. В тях се посочва също обаче, че съгласуваността между различните финансови инструменти на равнище ЕС, както и с други инициативи на ЕС следва да бъде укрепена, че полезните взаимодействия с националните и регионалните инициативи следва да се използват по-добре, и че са налице припокривания между съществуващите инструменти. В тях се посочва необходимостта от по-добро координиране и разработване на инструменти за подпомагане на инвестициите с цел свеждане до минимум на потенциалните припокривания. Разширяването на обхвата на дейностите пороци необходимостта да се засилят механизмите за цялостната координация на действията, като се избягва ненужното намножаване и се постигат повече полезни взаимодействия.

По отношение на инструментите по COSME, подкрепящи МСП, които са от основно значение за бъдещата конкурентоспособност на Съюза, оценките показват, че тези инструменти са подкрепени със солидна обосновка за пазарна неефективност и се обуславят от ограниченията в достъпа до финансиране, пред които бяха изправени МСП. По-специално, стартиращите предприятия, по-малките МСП и тези, на които им липсва достатъчно обезпечение, се сблъскват с постоянни и структурни слабости на пазара за дългово финансиране, които са широко разпространени в целия ЕС. В специален доклад Сметната палата установи, че Механизмът за гарантиране по отношение на МСП е оказал положително въздействие върху растежа на подкрепяните МСП. В съответствие с препоръките на Палатата е необходимо по-добро определяне на бенефициерите и по-силна координация с националните схеми⁶.

Конкретно по отношение на финансовите инструменти InnovFin в рамките на „Хоризонт 2020“ оценките показват, че достъпът до финансиране продължава да бъде съществен проблем за подобряването на постиженията на Европа в областта на иновациите. Те потвърждават, че финансовите инструменти на InnovFin са дали добри резултати на фона на нарастващото търсене за рисково финансиране в областта на научните изследвания и иновациите, и са позволили на групата на ЕИБ да обхване нови по-рискови сектори. Отново обаче се подчертава необходимостта от засилване на полезните взаимодействия с други програми за финансиране на ЕС, както и необходимостта да се премахнат съществуващите препятствия, за да съдейства на новаторските предприятия да се разрастват от ранен етап до пълно разгръщане. Също така бе изтъкнато, че само сравнително малък брой дружества, които получават безвъзмездни средства в рамките на „Хоризонт 2020“, са се възползвали от

⁶ <https://www.eca.europa.eu/en/Pages/DocItem.aspx?did=44174>

финансовите инструменти по тази програма, което може да възпрепятства разрастването на иновативни дружества.

Фондът InvestEU ще се основава на този опит и ще бъде насочен към получатели в областта на научните изследвания и иновациите (в т.ч. иновативни МСП и дружества със средна пазарна капитализация) с цел да им се осигури по-добър достъп до финансиране на всички етапи от тяхното развитие. Той ще използва полезните взаимодействия между безвъзмездните средства и финансирането на пазарен принцип чрез улесняване на смесеното финансиране. Освен това в одита на Европейската сметна палата за механизма за гарантиране на заеми бе препоръчано по-добро насочване на бенефициерите към по-иновативни дружества. Чрез обединяването на експертен опит и ресурси фондът InvestEU все повече ще насочва подпомагането към предприятия, които участват в по-рискови дейности в областта на иновациите.

В социалната област, както и по отношение на Програмата за заетост и социални иновации („EaSI“), са налице емпирични доказателства, че инвестициите в социална инфраструктура, социални предприятия, произвеждащи стоки („материални активи“), както и социални услуги, идеи и хора („нематериални активи“), критично липсват в Съюза, а са от решаващо значение за държавите членки, за да постигнат едно справедливо, приобщаващо и основано на знанието общество.

Микрофинансирането и социалните предприятия в Европа са все още новост и част от един нововъзникващ пазар, който все още не е напълно развит. Както се подчертава в междинната оценка на EaSI, извършена през 2017 г., финансовите инструменти на тази програма са подкрепяли уязвими лица и микропредприятия и са улеснявали достъпа до финансиране за социални предприятия, като по този начин са постигнали значително социално въздействие. В оценката се прави заключението, че пълното разгръщане на потенциала, доказано от резултатите до момента, обосновава приемствеността за подпомагане на инвестициите в социалната област и нуждата от предоставяне на допълнителен капацитет по линия на програмата InvestEU.

Доклада за оценка на въздействието относно програмата InvestEU включва подробно обобщение на резултатите от оценката.

- **Консултации със заинтересованите страни**

Оценката на въздействието се основава на откритата обществена консултация (ОРС) относно фондовете на ЕС в областта на инвестициите, научноизследователската дейност и иновациите, малките и средните предприятия, единния пазар и по-специално относно отговорите, свързани с подкрепата на ЕС за инвестициите⁷.

В настоящото предложение са взети под внимание резултатите от тази ОРС. В частност, повечето от участниците изразиха мнението, че настоящата подкрепа на ЕС за инвестициите не обръща достатъчно внимание на предизвикателствата, свързани с политиката, като намаляването на безработицата, подкрепата за социалните инвестиции, улесняването на прехода към цифрови технологии, улесняването на достъпа до финансиране, по-специално за МСП, осигуряването на чиста и здравословна околна среда и подпомагането на развитието на промишлеността.

Участниците обърнаха внимание на важността на предизвикателствата, свързани с политиката в целия ЕС, наред с другото, в области като научните изследвания,

⁷ Това бе подчаст от ОРС по въпросите на инвестициите, научните изследвания и иновациите, МСП и единния пазар.

https://ec.europa.eu/info/consultations/public-consultation-eu-funds-area-investment-research-innovation-smes-and-single-market_en

подкрепата за образованието и обучението, чистата и здравословна околна среда и прехода към нисковъглеродна и кръгова икономика, както и намаляването на безработицата.

Около 60 % от участниците в ОРС относно стратегическата инфраструктура са изразили мнение, че трудностите при достъпа до финансови инструменти са пречка, която възпрепятства текущите програми успешно да постигат на целите на политиката.

Голямото мнозинство от участниците подкрепя набелязаните мерки, които биха могли да спомогнат за опростяване и намаляване на административната тежест. В частност, това включва по-малко, но ясни и кратки правила, привеждане в съответствие на правилата за отделните фондове на ЕС, както и стабилна, но гъвкава рамка между програмните периоди.

Целта на предложението е да се отговори на тези резултати чрез засилване на акцента върху приоритетите на политиката на Съюза в контекста на подкрепата по линия на фонда InvestEU. С единния набор от правила, установени с фонда InvestEU, следва да се разреши въпросът с евентуалното припокриване и в частност да се улесни искането на помощ от страна на крайните получатели. Фондът InvestEU разполага също така с вграден капацитет за гъвкавост, който му позволява да се адаптира към развитието на пазарната ситуация и нужди. Изискванията за докладването също бяха хармонизирани.

- **Външни експертни становища**

Външната оценка бе извършена в съответствие с член 18, параграф 6 от Регламент (ЕС) 2015/1017 на Европейския парламент и на Съвета от 25 юни 2015 г. за Европейския фонд за стратегически инвестиции, Европейския консултантски център по инвестиционни въпроси и Европейския портал за инвестиционни проекти и за изменение на регламенти (ЕС) № 1291/2013 и (ЕС) № 1316/2013 — Европейския фонд за стратегически инвестиции (Регламент за ЕФСИ)⁸, както е пояснено в рамките на подглава „Ретроспективни оценки/проверки за пригодност на действащото законодателство“. Тя се публикува едновременно с настоящото предложение.

- **Оценка на въздействието**

В оценката на въздействието [да се въведе препратка към оценката на въздействието] се разглеждат подробно основните предизвикателства за следващата МФР, по-специално по отношение на недостига на инвестиции и неоптималните инвестиционни ситуации в различните области на политиката, като научните изследвания и иновациите, устойчивата инфраструктура, финансирането на МСП и социалните инвестиции. В нея се анализират и обясняват избраните варианти за предложената структура на фонд InvestEU, неговото управление, цели, целеви действия, финансови продукти и крайни получатели. Когато е уместно, в оценката на въздействието се описват разгледаните алтернативни решения и се обясняват мотивите за предложените варианти. Това по-специално се отнася до мотивите за създаването на единен инструмент за подкрепа на инвестициите, механизмите за изпълнение и партньорите по изпълнението, както и за предложената структура на управление.

В оценката на въздействието се подчертава, че настоящият опит с финансовите инструменти на ЕС и бюджетната гаранция от ЕФСИ е показал, че е нужно опростяване, рационализиране и по-добро координиране на инструментите на ЕС за подкрепа на инвестициите по време на следващата МФР. Опитът с ЕФСИ също така

⁸ ОВ L 169, 1.7.2015 г., стр. 1.

разкри значителни ползи и повишаване на ефективността при използването, където е възможно, на бюджетна гаранция вместо на традиционните финансови инструменти.

В оценката на въздействието се посочват следните основни характеристики за фонд InvestEU:

- Единна структура, пряко свързана с финансовите посредници, организаторите на проекти и крайните получатели, търсещи финансиране.
- Повишаване на ефекта на лоста и по-ефикасно използване на бюджетните ресурси чрез използване на единна бюджетна гаранция, която е в основата на различните финансови продукти, насочени към диверсифициран портфейл на рисковете. Това повишава ефективността в сравнение с варианта, при който има различни финансови инструменти или обособени бюджетни гаранции, насочени към ограничен кръг от рискове, тъй като изисква по-нисък процент на обезпечаване и осигурява еквивалентно ниво на защита.
- Опростено и целенасочено предлагане на инструменти за подкрепа на инвестициите, насочено към главните цели на политиката на ЕС. Това предлагане би дало възможност също така за съчетаване на безвъзмездни средства и финансиране от различни програми на ЕС, традиционно кредитиране на ЕИБ или частно финансиране.
- Способност за осигуряване на специфични за отделните сектори инструменти за подкрепа на конкретни случаи на неефективност на пазара (напр. екологосъобразен морски транспорт, енергийни демонстрационни проекти, природен капитал).
- Мерки за гъвкавост, които ще позволят на фонд InvestEU да реагира бързо на пазарните промени и политическите приоритети, които се изменят с течение на времето.
- Интегрирана структура за управление и изпълнение, която засилва вътрешната координация и укрепва позицията на Комисията по отношение на партньорите по изпълнението. Това ще доведе също до ефективност на разходите за управление, избягване на дублирането и припокриването и ще увеличи видимостта по отношение на инвеститорите.
- Опростени изисквания за докладване, мониторинг и контрол. Поради единната рамка фонд InvestEU ще предвижда интегрирани и опростени правила за мониторинг и докладване.
- По-добро взаимно допълване между програмите, управлявани на централно равнище, и тези, които са под споделено управление. Това включва възможност за държавите членки да канализират средствата под споделено управление чрез фонд InvestEU (в раздел „Държави членки“).
- Асоцииране на консултантския център InvestEU към фонд InvestEU с цел подкрепа на разработването и прилагането на списък с подходящи за финансиране проекти.

Интервенциите, предвидени съгласно фонд InvestEU, ще се осъществяват чрез различни продукти, насочени към различни рискове, които поначало изискват високи, средни или ниски проценти на обезпечаване в зависимост от вида на предоставеното гаранционно покритие и подкрепените операции. Комисията ще предостави насоки и ще следи използването и рисковете, поети при различните продукти, така че да

гарантира, че общият портфейл е съвместим с процента на обезпечаване, предвиден в предложението.

На 27 април 2018 г. Комитетът за регулаторен контрол даде положително становище с резерви. [insert hyperlink to opinion of RSB] В работния документ на службите на Комисията за оценката на въздействието [insert reference/link] са разгледани повдигнатите въпроси. В доклада сега се обяснява по-добре настоящото припокриване между ЕФСИ и централно управляваните финансови инструменти. В него също се разяснява как ще бъдат предотвратени потенциалните препокривания във фонд InvestEU. Освен това изборът на предложената структура на управление, както и ролята на различните органи, са представени по-подробно. Това включва сравнение на правилата за управление, които се използват в момента за ЕФСИ и финансовите инструменти, с тези, предложени за фонд InvestEU. Добавените са допълнителни разяснения на допусканията относно предвиденото равнище на риск и процента на обезпечаване, включително относно функцията за оценка на риска в рамките на структурата на управление.

- **Опростяване**

Неоптималните инвестиционни ситуации понастоящем се третират чрез разнороден и разпокъсан портфейл от финансови инструменти и ЕФСИ. Тази ситуация води и до усложняване за финансовите посредници и крайните получатели, които са изправени пред различни условия за допустимост и докладване.

Целта на фонд InvestEU е да опрости инвестиционната подкрепа от ЕС чрез създаване на единна рамка, която да доведе до намаляване на сложността. Поради намаляването на броя на споразуменията в рамките на единен набор от правила, фонд InvestEU ще опрости достъпа до подкрепата от ЕС за крайните получатели и управлението на инструментите за подкрепа на инвестициите.

Освен това, тъй като фонд InvestEU обхваща всички потребности от инвестиции на политиката, това позволява рационализиране и хармонизиране на изискванията за докладване и показателите за изпълнението.

- **Основни права**

Предложението няма отражение върху основните права.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

В съответствие със Съобщението⁹ на Комисията относно многогодишната финансова рамка за периода 2021—2027 г. бюджетната рамка (поети задължения по текущи цени), предвидена за програмата InvestEU, е 14 725 000 000 EUR, от които 525 000 000 EUR за помощ за разработване на проекти и други съпътстващи мерки. Общото обезпечаване ще възлезе на 15 200 000 000 EUR, от които 1 000 000 000 EUR се покриват от приходи, възстановени суми и събрани вземания, генерирани чрез съществуващите финансови инструменти и ЕФСИ. В съответствие с [член 211, параграф 4, буква г)] от [Финансовия регламент] приходите и събраните суми от фонд InvestEU също осигуряват допълнителни вноски за финансирането.

В настоящото предложение е включена законодателна финансова обосновка.

⁹ COM(2018)321 final.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Планове за изпълнение и механизми за мониторинг, оценка и докладване**

Фонд InvestEU (гаранцията на ЕС) ще бъде изпълняван чрез непряко управление. Комисията сключва необходимите гаранционни споразумения с партньорите по изпълнението. Консултантският център InvestEU ще бъде изпълняван чрез непряко или пряко управление в зависимост от естеството на помощта. Порталът InvestEU ще бъде изпълняван главно чрез пряко управление.

Въздействието на програмата InvestEU ще бъде установено чрез оценки. Оценка ще се извършват в съответствие с точки 22 и 23 от Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г.¹⁰, с което трите институции потвърдиха, че оценките на действащото законодателство и политика следва да служат като база за оценките на въздействието на вариантите за по-нататъшни действия. Чрез оценките ще бъде установено въздействието на програмата InvestEU на място въз основа на показателите/целите на програмата InvestEU и подробен анализ на степента, в която програмата InvestEU може да се счита за целесъобразна, ефективна, ефикасна, осигуряваща достатъчна добавена стойност за ЕС и съгласувана с други политики на ЕС. Оценката ще включва направените изводи, за да се идентифицира всяка липса/проблеми или потенциала за по-нататъшно подобряване на дейностите или резултатите от тях и да се помогне за максимално увеличение на тяхната експлоатация/въздействие. Мониторингът на резултатите ще се измерва спрямо показателите, посочени в предложението. В допълнение към тези ключови показатели, по-подробни показатели ще бъдат включени в насоките относно инвестициите или в гаранционните споразумения въз основа на специфичните финансови продукти, които ще бъдат въведени. Освен това ще бъдат разработени специфични показатели за консултантския център InvestEU и портала InvestEU.

Хармонизирано докладване ще бъде изисквано от партньорите по изпълнението в съответствие с [Финансовия регламент].

- **Подробно разяснение на отделните разпоредби на предложението**

Глава I — Общи разпоредби

Общите разпоредби предвиждат общи и специфични цели на програмата InvestEU, които впоследствие са отразени в компонентите на политиката.

Операциите по финансиране и инвестиране, които ще бъдат подкрепени с гаранцията на ЕС в рамките на фонд InvestEU, допринасят за постигането на i) конкурентоспособност на Съюза, включително в сферата на иновациите и цифровизацията; ii) устойчивост на икономиката на Съюза и нейния растеж; iii) социална устойчивост и приобщаване; iv) интегриране на капиталовите пазари на Съюза и укрепване на единния пазар, включително решения за преодоляване на разпокъсаността на капиталовите пазари на Съюза, разнообразяване на източниците на финансиране за предприятията на Съюза и насърчаване на устойчивите финанси.

Предлага се размерът на гаранцията на ЕС да бъде 38 000 000 000 EUR, а процентът на обезпечаване 40 %, т.е. необходими са 15 200 000 000 EUR за обезпечаването (и двете суми по текущи цени). Примерното разпределение на гаранцията на ЕС между компонентите на политиката е определено в приложение I. Размерът на обезпечението

¹⁰ Междунституционално споразумение между Европейския парламент, Съвета на Европейския съюз и Европейската комисия за по-добро законотворчество от 13 април 2016 г. (ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1).

се основава на вида планирани финансови продукти и риска на портфейлите, като се вземе предвид опитът от ЕФСИ и от предишни финансови инструменти.

Финансов пакет в размер на 525 000 000 EUR (по текущи цени) се предлага за консултантския център InvestEU, портала InvestEU и съпътстващите мерки.

Предвижда се също трети държави да могат да бъдат асоциирани към финансовите продукти в рамките на компонентите на политиката на фонд InvestEU, като заплащат за своето пълноценно участие. Тази възможност е предвидена по-специално с цел продължаване на съществуващите договорености, когато това е обосновано, наред с другото в областта на научните изследвания, или с цел осигуряване на подкрепа във връзка с процесите на присъединяване. Държавите членки, които желаят да използват част от своите фондове под споделено управление чрез фонд InvestEU, също могат да направят вноска. Тези суми са в допълнение към гаранцията на ЕС в размер на 38 000 000 000 EUR (по текущи цени).

Глава II — Фонд InvestEU

В тази глава се определят четирите компонента на политиката на фонд InvestEU: i) устойчива инфраструктура; ii) научни изследвания, иновации и цифровизация; iii) МСП; iv) социални инвестиции и умения. В нея се определят и двата раздела на гаранцията на ЕС: i) раздел „ЕС“; и ii) раздел „Държави членки“, който ще се състои от един подраздел за всяка държава членка, която реши да внесе част от своите фондове под споделено управление във фонд InvestEU.

Специфичните правила, свързани с раздел „Държави членки“, предвиждат споразумение за финансов принос между Комисията и съответната държава членка и определят основните елементи на финансовото участие, като например размер, процент на обезпечаване и условни пасиви. Регламентът за общоприложимите разпоредби и другите съответни правни инструменти ще съдържат необходимите разпоредби. След като прехвърлянето към фонд InvestEU бъде направено, прилагането на раздел „Държави членки“ ще следва правилата на фонд InvestEU. Комисията избира партньора по изпълнението въз основа на предложение от държавата членка и подписва гаранционното споразумение със съответната държава членка.

Предложението на Комисията за МФР за периода 2021—2027 г. поставя по-амбициозна цел за интегриране на действията по климата във всички програми на ЕС, с обща цел от 25 % от разходите на ЕС, допринасящи за целите, свързани с изменението на климата. Приносът на програмата InvestEU за постигането на тази обща цел ще се проследява чрез системата на ЕС за проследяване на разходите в областта на климата. Комисията ще представя информацията ежегодно в контекста на годишния проектобюджет.

За да подкрепи пълноценното използване на потенциала на програмата InvestEU за принос към целите, свързани с изменението на климата, Комисията ще се стреми да идентифицира съответните действия в рамките на процесите на подготовка, прилагане, преглед и оценяване на програмата InvestEU.

Глава III — Гаранция на ЕС

Разпоредбите, свързани с гаранцията на ЕС и нейното въвеждане, се съдържат в тази глава. Те включват факта, че гаранцията на ЕС има неотменим характер и се предоставя по заявка, инвестиционния период, който обхваща периода на МФР, изискванията за допустимите операции по финансиране и инвестиране и допустимите видове

финансиране. Секторите, които са допустими за операциите по финансиране и инвестиране, са определени по-подробно в приложение II.

Освен това в тази глава се определят изискванията за партньорите по изпълнението, които, наред с другото, трябва да издържат оценката на стълба в съответствие с [Финансовия регламент], и изискванията за гаранционните споразумения между Комисията и партньорите по изпълнението.

При подбора на партньорите по изпълнението Комисията ще вземе под внимание техният капацитет да изпълняват целите на фонд InvestEU и да предоставят свои собствени ресурси, да привличат частни инвеститори, да предоставят подходящ географски и секторен обхват и да допринасят за нови решения за преодоляване на случаите на неефективност на пазара и неоптималните инвестиционни ситуации. С оглед на нейната роля съгласно Договорите, способността ѝ да действа във всички държави членки и съществуващия опит в рамките на настоящите финансови инструменти и ЕФСИ, групата на Европейската инвестиционна банка следва да остане привилегирован партньор по изпълнението в рамките на раздел „ЕС“. Националните насърчителни банки или институции също ще бъдат взети под внимание. Освен това ще бъде възможно и други международни финансови институции да бъдат партньори по изпълнението, по-специално когато те предоставят сравнително предимство по отношение на специфични познания и опит в някои държави членки. Следва също така да се предвиди възможност и за други субекти, отговарящи на критериите, определени във Финансовия регламент, да действат като партньори по изпълнението. Партньорите по изпълнението ще трябва да обхващат поне три държави членки, но могат да сформират група за тази цел.

Очаква се, че около 75 % от гаранцията на ЕС в раздел „ЕС“ ще бъдат разпределени на партньори по изпълнението, които могат да предлагат финансови продукти във всички държави членки.

В нея също така се включва подробно покритието на гаранцията на ЕС в зависимост от различното естество на финансирането, което може да бъде предоставено чрез нея.

Глава IV — Управление

Фонд InvestEU ще има заседание на консултативния съвет в два състава: i) представители на партньорите по изпълнението; и ii) представители на държавите членки. Неговите задачи включват предоставяне на консултации на Комисията относно изготвянето на финансови продукти, които да бъдат осъществени съгласно фонд InvestEU, и предоставяне на консултации относно случаите на неефективност на пазара и неоптималните инвестиционни ситуации, както и относно условията на пазара в състава с партньорите по изпълнението. Консултативният съвет също така ще информира държавите членки относно прилагането на фонд InvestEU и ще позволява редовен обмен на мнения относно развитието на пазара, както и споделяне на най-добри практики.

Екип на проекта, съставен от експерти, предоставени на разположение на Комисията от страна на партньорите по изпълнението, ще изготви таблица с показатели за потенциалните операции по финансиране и инвестиране, за да може Инвестиционният комитет да прецени дали да предостави гаранцията на ЕС за тези операции. Комисията трябва да потвърди, че дадена предложена операция по финансиране или инвестиране е в съответствие с правото на ЕС, за да може предложението да бъде представено на екипа на проекта.

Инвестиционният комитет одобрява използването на гаранцията на ЕС за операциите по финансиране и инвестиране. Неговите членове ще бъдат външни експерти с опит от съответните сектори. Комитетът ще заседава в четири различни състава, които съответстват на компонентите на политиката. Всеки състав има шестима членове, от които четирима са постоянни членове, които участват във всички състави. Останалите двама членове се избират с оглед на областите, обхванати от конкретния компонент на политиката.

Глава V — Консултантски център InvestEU

Консултантският център InvestEU ще осигурява консултантска подкрепа при определянето, подготовката, разработването, структурирането, снабдяването и изпълнението на проектите, включително свързаното с тях изграждане на капацитет. Той ще бъде на разположение на публични и частни организатори на проекти, както и на финансови и други посредници.

Глава VI — Портал InvestEU

Порталът InvestEU ще бъде създаден въз основа на опита от портала за проекти в рамките на Плана за инвестиции за Европа. Той ще включва систематични проверки на съответствието на получените проекти със законодателството и политиките на Съюза, както и задължение за партньорите по изпълнението да вземат под внимание проектите, отговарящи на проверката за съгласуваност и попадащи в техния обхват на действие. Неговата цел е да осигури видимост за инвестиционните проекти в ЕС, които търсят финансиране. Въпреки това не е нужно даден проект да бъде публикуван на портала, за да се възползва от финансиране от ЕС. По същия начин публикуването на портала не означава, че проектът в крайна сметка ще се възползва от гаранцията на ЕС.

Глава VII — Мониторинг и докладване, оценка и контрол

Предлага се използването на гаранцията на ЕС да бъде оценено чрез междинна и крайна оценка в съответствие с изискванията на [Финансовия регламент]. Тази глава също така предвижда редовен мониторинг и докладване, като в приложение III се определят показателите, спрямо които ще се измерват резултатите. Освен това в нея се съдържат разпоредби за одит и за правата на OLAF по отношение на операциите по финансиране и инвестиране в трети държави.

Накрая, в тази глава се определя процедурата за делегираните актове и се предвижда, че регламентът ще се прилага, считано от 1 януари 2021 г.

Глава VIII — Прозрачност и видимост

Включени са стандартните разпоредби, за да се гарантира подходяща прозрачност и видимост.

Глава X — Преходни и заключителни разпоредби

Тази последна глава съдържа разпоредби във връзка с използването на приходите, възстановените суми и събирането на вземания от предходни програми. Списък на тези програми, в допълнение към ЕФСИ, се съдържа в приложение IV.

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА**за създаване на програмата InvestEU**

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 173 и член 175, трета алинея от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет¹¹,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите¹²,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- (1) На равнище от 1,8 % от БВП на ЕС (спад от 2,2 % през 2009 г.), инфраструктурните инвестиционни дейности в Съюза през 2016 г. са били с около 20 % по-ниски от инвестиционните нива преди световната финансова криза. Поради това, въпреки че в Съюза се наблюдава възстановяване на съотношението на инвестициите към БВП, то остава под нивото, което може да се очаква в период на стабилно възстановяване и не е достатъчно, за да компенсира годините на недостатъчно инвестиране. Още по-важно е, че настоящите равнища на инвестиции и прогнозите не покриват нуждите на Съюза от структурни инвестиции в контекста на технологични промени и глобална конкурентоспособност, включително за иновациите, уменията, инфраструктурата, малките и средните предприятия („МСП“) и необходимостта да се отговори на основните предизвикателства пред обществото, като устойчивостта или застаряването на населението. Следователно е необходимо да се продължи подкрепата за преодоляване на случаите на неефективност на пазара и неоптималните инвестиционни ситуации, за да се намали недостигът на инвестиции в целеви сектори за постигане на целите на политиката на Съюза.
- (2) Оценките подчертаха, че разнообразието от финансови инструменти по многогодишната финансова рамка 2014—2020 г. е довело до известно припокриване. Освен това тази разнородност е довела до усложняване за посредниците и крайните получатели, които са изправени пред различни условия за допустимост и докладване. Липсата на съвместими правила също така е попречила на комбинирането на различни фондове на Съюза, въпреки че такова комбиниране би било от полза за подпомагане на проекти, които се

¹¹ ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

¹² ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

нуждаят от различни видове финансиране. Следователно, следва да се създаде единен фонд — фонд InvestEU, за да се постигне по-ефективно функциониране на подкрепата за крайните получатели чрез интегриране и опростяване на финансовото предлагане в рамките на единна схема за бюджетна гаранция, като по този начин се подобри въздействието на интервенциите на Съюза и същевременно се намалят разходите в бюджета на Съюза.

- (3) През последните години Съюзът прие амбициозни стратегии за завършване на единния пазар и за стимулиране на устойчив растеж и работни места, като например съюза на капиталовите пазари, стратегията за цифров единен пазар, пакета „Чиста енергия за всички европейци“, плана за действие на ЕС за кръговата икономика, стратегията за мобилност с ниски емисии, отбраната и космическата стратегия за Европа. Фонд InvestEU следва да използва и засилва полезните взаимодействия между тези взаимно подсилващи се стратегии чрез предоставяне на подкрепа за инвестициите и достъп до финансиране.
- (4) На равнището на Съюза европейският семестър за координация на икономическата политика е рамката за определяне на националните приоритети за реформа и за наблюдаване на тяхното изпълнение. Държавите членки разработват свои собствени национални многогодишни инвестиционни стратегии в подкрепа на тези приоритети за реформа. Стратегиите следва да бъдат представени заедно с годишните национални програми за реформи като начин да се опишат и координират приоритетните инвестиционни проекти, които да бъдат подкрепени с финансиране на национално равнище, на равнище ЕС или и двете. Освен това те следва да служат за използване на финансирането от ЕС по последователен начин и за постигане на максимална добавена стойност на финансовата подкрепа, която ще бъде получена по-специално от европейските структурни и инвестиционни фондове, Европейската функция за стабилизиране на инвестициите и фонд InvestEU, когато е уместно.
- (5) Фонд InvestEU следва да допринесе за подобряване на конкурентоспособността на Съюза, включително в областта на иновациите и цифровизацията, за устойчивостта на икономическия растеж на Съюза, за социалната устойчивост и приобщаване и за интеграцията на капиталовите пазари в Съюза, включително решения за преодоляване на тяхната фрагментация и за разнообразяване на източниците на финансиране за предприятията на Съюза. За тази цел той следва да подкрепя проекти, които са технически и икономически жизнеспособни, като предоставя рамка за използването на дългови и капиталови инструменти и инструменти за споделяне на риска, подкрепени от гаранция от бюджета на Съюза и от вноски от партньорите по изпълнението. Той следва да бъде ориентиран към на търсенето, докато подкрепата по фонд InvestEU следва едновременно с това да акцентира върху приноса към постигането на целите на политиката на Съюза.
- (6) Фонд InvestEU трябва да подкрепя инвестициите в материални и нематериални активи за стимулиране на растежа, инвестициите и заетостта и по този начин да допринася за подобряване на благосъстоянието и за по-справедливо разпределение на доходите в Съюза. Намесата чрез фонд InvestEU следва да допълва подкрепата от Съюза, предоставена чрез безвъзмездни средства.
- (7) Съюзът подкрепи целите, определени в Програмата на ООН до 2030 г. и нейните цели за устойчиво развитие, Парижкото споразумение през 2015 г., както и Рамковата програма от Сендай за намаляване на риска от бедствия за периода

2015—2030 г. За постигане на договорените цели, включително на тези, включени в екологичната политика на Съюза, действията за устойчиво развитие трябва значително да се увеличат. Поради това принципите на устойчиво развитие следва да заемат централно място при проектирането на фонд InvestEU.

- (8) Програмата InvestEU следва да допринесе за изграждане на устойчива финансова система в Съюза, която е в подкрепа на преориентирането на частен капитал към устойчиви инвестиции в съответствие с целите, посочени в Плана за действие на Комисията за финансиране за устойчив растеж¹³.
- (9) Отразявайки значението на борбата срещу изменението на климата съгласно ангажиментите на Съюза за прилагане на Парижкото споразумение и целите на ООН за устойчиво развитие, програмата InvestEU ще допринесе за координиране на действията по климата и постигане на общата цел за изразходване на 25 % от бюджета на Съюза в подкрепа на целите, свързани с климата. Действията по програмата InvestEU се очаква да допринесат с 30 % от общия финансов пакет на програмата InvestEU за целите в областта на климата. Съответните действия ще бъдат определени по време на подготовката и изпълнението на програмата InvestEU и ще бъдат преразгледани в контекста на съответните процеси на оценяване и преглед.
- (10) Приносът на фонд InvestEU за постигането на целта за климата ще се проследява чрез системата на ЕС за проследяване на разходите в областта на климата, разработена от Комисията в сътрудничество с партньорите по изпълнението, и чрез подходящо използване на критериите, установени в [Регламента относно установяването на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции¹⁴], за да се определи дали дадена икономическа дейност е устойчива по отношение на околната среда.
- (11) Според Доклада за глобалните рискове от 2018 г., публикуван от Световния икономически форум, половината от десетте най-важни риска, които застрашават световната икономика, се отнасят до околната среда. Тези рискове включват замърсяването на въздуха, почвата и водите, екстремните метеорологични събития, загубата на биологично разнообразие и неуспехите в областта на смекчаването на последиците от изменението на климата и адаптирането към него. Екологичните принципи са здраво залегнали в Договорите и в много от политиките на Съюза. Ето защо включването на екологичните цели следва да бъде насърчавано в операциите, свързани с фонд InvestEU. Опазването на околната среда и свързаното с него предотвратяване и управление на риска следва да бъдат интегрирани в подготовката и изпълнението на инвестициите. ЕС следва също така да следи своите разходи, свързани с биологичното разнообразие и контрола върху замърсяването на въздуха, за да изпълни задълженията си за докладване съгласно Конвенцията за биологичното разнообразие и Директива (ЕС) 2016/2284 на Европейския парламент и на Съвета¹⁵. Следователно инвестициите, разпределени за екологично устойчиви цели, следва да бъдат проследявани, като се използват общи методики, съгласувани с методиката, разработена по линия на други програми на Съюза, приложими за климата, биологичното разнообразие и

¹³ COM(2018)97 final.

¹⁴ COM(2018) 353.

¹⁵ Директива (ЕС) 2016/2284 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2016 г. за намаляване на националните емисии на някои атмосферни замърсители, за изменение на Директива 2003/35/ЕО и за отмяна на Директива 2001/81/ЕО (ОВ L 344, 17.12.2016 г., стр. 1).

управлението на замърсяването на въздуха, за да се даде възможност за оценка на индивидуалното и комбинираното въздействие на инвестициите върху ключови компоненти на природния капитал, включително въздуха, водата, почвата и биологичното разнообразие.

- (12) Инвестиционните проекти, които получават значителна подкрепа от Съюза, по-специално в областта на инфраструктурата, следва да подлежат на проверка на устойчивостта в съответствие с насоките, които следва да бъдат разработени от Комисията в сътрудничество с партньорите по изпълнението в рамките на програмата InvestEU, и чрез подходящо използване на критериите, установени в [Регламента относно установяването на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции], за да се определи дали дадена икономическа дейност е устойчива по отношение на околната среда и съгласувана с насоките, разработени за други програми на Съюза. Тези насоки следва да включват подходящи разпоредби, за да се избегне ненужната административна тежест.
- (13) Ниските равнища на инфраструктурни инвестиции в Съюза по време на финансовата криза подкопаха способността на Съюза да стимулира устойчивия растеж, конкурентоспособността и сближаването. Значителните инвестиции в европейската инфраструктура са от основно значение за постигане на целите на Съюза за устойчивост, включително целите в областта на енергетиката и климата до 2030 г. Затова подкрепата от фонд InvestEU следва да бъде насочена към инвестиции в инфраструктурата на транспорта, енергетиката, включително енергийната ефективност и енергията от възобновяеми източници, околната среда, действията в областта на климата, морската и цифровата инфраструктура. С цел максимално увеличаване на въздействието и добавената стойност на финансовата подкрепа от Съюза е уместно да се насърчава рационализирането на инвестиционния процес, което осигурява видимост на планираните проекти и последователност между съответните програми на Съюза. Предвид заплахите за сигурността, инвестиционните проекти, получаващи подкрепа от Съюза, следва да отчитат принципите за защита на гражданите на обществени пространства. Това следва да допълва усилията на други фондове на Съюза, като Европейския фонд за регионално развитие, които предоставят подкрепа за свързаните със сигурността елементи на инвестициите в обществени пространства, транспорт, енергетика и друга критична инфраструктура.
- (14) Въпреки че нивото на общите инвестиции в Съюза се увеличава, инвестициите в по-високорисковите дейности, като научните изследвания и иновациите, са все още недостатъчни. Произтичащият недостиг на инвестиции в научни изследвания и иновации е в ущърб на индустриалната и икономическата конкурентоспособност на Съюза и на качеството на живот на неговите граждани. Фонд InvestEU следва да предостави подходящи финансови продукти, които да обхващат различни етапи от иновационния цикъл и широк кръг от заинтересовани страни, по-специално за да даде възможност за засилване и внедряване на решения от търговски мащаб в Съюза, така че тези решения да станат конкурентоспособни на световните пазари.
- (15) Спешно са необходими значителни усилия за инвестиране в цифровата трансформация и за разпространяване на ползите от нея до всички граждани и предприятия в Съюза. Силната политическа рамка на стратегията за цифров единен пазар сега следва да бъде придружена от еднакво амбициозни инвестиции, включително в областта на изкуствения интелект.

- (16) Малките и средните предприятия (МСП) играят ключова роля в Съюза. Те обаче се сблъскват с предизвикателства при достъпа до финансиране поради това, че са възприемани като високорискови и поради липсата на достатъчно обезпечение. Допълнителни предизвикателства произтичат от нуждата на МСП да останат конкурентоспособни, като се ангажират с дейности за цифровизация, интернационализация и иновации и повишават квалификацията на своята работна сила. Освен това в сравнение с по-големите предприятия те имат достъп до ограничен набор от източници на финансиране: те обикновено не издават облигации, имат само ограничен достъп до фондовите борси или големите институционални инвеститори. Предизвикателството при достъпа до финансиране е още по-голямо за тези МСП, чиито дейности са насочени към нематериални активи. Следователно МСП в Съюза разчитат в голяма степен на банките и дълговото финансиране под формата на банков овърдрафт, банкови заеми или лизинг. Подкрепата за МСП, които срещат посочените по-горе предизвикателства, и предоставянето на по-разнообразни източници на финансиране са необходими за увеличаване на възможностите на МСП да финансират своето учредяване, растеж и развитие, да устояват на икономическите спадове и да подобрят устойчивостта на икономиката и финансовата система по време на икономически спадове или сътресения. Това е също така в допълнение към вече предприетите инициативи в контекста на съюза на капиталовите пазари. Фонд InvestEU следва да даде възможност за съсредоточаване върху специфични, по-тясно насочени финансови продукти.
- (17) Както е посочено в Документа за размисъл относно социалното измерение на Европа¹⁶ и Европейския стълб на социалните права¹⁷, изграждането на по-приобщаващ и справедлив Съюз е ключов приоритет за Съюза за справяне с неравенството и за насърчаване на политиките за социално приобщаване в Европа. Неравенството на възможностите засяга най-вече достъпа до образование, обучение и здравеопазване. Инвестициите в социалната защита, уменията и икономиката, свързана с човешкия капитал, както и в интегрирането на уязвимите групи от населението в обществото, могат да подобрят икономическите възможности, особено ако се координират на равнището на Съюза. Фонд InvestEU следва да се използва за подкрепа на инвестициите в образованието и обучението, за увеличаване на заетостта, особено сред неквалифицираните работници и трайно безработните, и за подобряване на положението по отношение на солидарността между поколенията, здравеопазването, бездомността, цифровото приобщаване, развитието на общностите, ролята и мястото на младите хора в обществото, както и уязвимите лица, включително гражданите на трети държави. Програмата InvestEU следва също така да допринася за подпомагане на европейската култура и творчество. За да се противодейства на дълбоките промени на обществата в Съюза и на пазара на труда през следващото десетилетие, е необходимо да се инвестира в човешкия капитал, микрофинансирането, финансирането за социални предприятия и новите бизнес модели на социалната икономика, включително инвестициите със социално въздействие и договорите със социални резултати. Програмата InvestEU следва да укрепи възникващата социална пазарна екосистема, като увеличи предлагането и достъпа до финансиране за микро- и социалните предприятия, за да се отговори на търсенето от страна на онези,

¹⁶ COM(2017) 206.

¹⁷ COM(2017) 250.

които най-много се нуждаят от финансиране. Докладът на работната група на високо равнище относно инвестирането в социална инфраструктура в Европа¹⁸ установи пропуски в инвестициите в социална инфраструктура и услуги, включително в областта на образованието, обучението, здравеопазването и жилищното настаняване, и това налага да се предостави подкрепа, включително на равнището на Съюза. Ето защо колективната власт на обществените, търговските и филантропичните капитали следва да бъде използвана в подкрепа на развитието на веригата за създаване на стойност на социалния пазар и за по-висока устойчивост на Съюза.

- (18) Фонд InvestEU следва да функционира в рамките на четири компонента на политиката, отразяващи ключовите приоритети на политиката на Съюза, а именно устойчивата инфраструктура; научните изследвания, иновациите и цифровизацията; МСП; и социалните инвестиции и уменията.
- (19) Всеки компонент на политиката следва да бъде съставен от два раздела, а именно раздел „ЕС“ и раздел „Държави членки“. Разделът на ЕС следва да бъде насочен по пропорционален начин към случаите на неефективност на пазара или неоптималните инвестиционни ситуации, които засягат целия Съюз; подкрепяните дейности следва да имат ясна европейска добавена стойност. Разделът на държавата членка следва да дава възможност на държавите членки да предоставят част от своите ресурси от фондове под споделено управление за обезпечаване на гаранцията на ЕС, така че тази гаранция да се използва за операции по финансиране или инвестиране, които са насочени към специфични случаи на неефективност на пазара или неоптимални инвестиционни ситуации на тяхна територия, включително в уязвими и отдалечени райони, като най-отдалечените региони на Съюза, за да се постигнат целите на фонда под споделено управление. Дейностите, подпомагани от фонд InvestEU чрез раздел „ЕС“ или на държавата членка, не следва нито да дублират, нито да изместват частното финансиране и не следва да нарушават конкуренцията на вътрешния пазар.
- (20) Разделът на държавата членка следва да бъде специално проектиран така, че да позволява използването на фондове под споделено управление за обезпечаване на гаранцията, издадена от Съюза. Тази комбинация има за цел да мобилизира високия кредитен рейтинг на Съюза за насърчаване на националните и регионалните инвестиции, като същевременно се гарантира последователно управление на риска на условните задължения чрез прилагане на гаранцията, предоставена от Комисията под непряко управление. Съюзът следва да гарантира операциите по финансиране и инвестиране, предвидени в гаранционните споразумения, сключени между Комисията и партньорите по изпълнението в рамките на раздел „Държави членки“, фондовете под споделено управление трябва да осигуряват обезпечаването на гаранцията с процент на обезпечаване, определен от Комисията въз основа на естеството на операциите и свързаните с тях очаквани загуби, а държавата членка поема загубите над очакваните загуби, като издава насрещна гаранция в полза на Съюза. Такива договорености следва да се сключат в единно споразумение за финансов принос с всяка държава членка, която доброволно избере тази възможност. Споразумението за финансов принос следва да обхваща едно или повече специфични гаранционни споразумения, които трябва да се прилагат в рамките

¹⁸ Публикуван като Документ за обсъждане на европейската икономика № 074 през януари 2018 г.

на съответната държава членка. Определянето на процента на обезпечаване за всеки отделен случай изисква дерогация от [член 211, параграф 1] от Регламент (ЕС, Евратом) № XXXX¹⁹ („Финансовия регламент“). Тази система предоставя също единен набор от правила за бюджетните гаранции, подкрепени от централно управлявани фондове или от фондове под споделено управление, което би улеснило тяхното съчетаване.

- (21) Фонд InvestEU следва да бъде отворен за вноски от страна на трети държави, които са членки на Европейската асоциация за свободна търговия, на присъединяващи се държави, кандидати и потенциални кандидати, държави, обхванати от политиката на съседство, както и други държави в съответствие с условията, предвидени между Съюза и тези държави. Това следва да позволи продължаване на сътрудничеството със съответните държави, където е уместно, по-специално в областта на научните изследвания и иновациите, както и на МСП.
- (22) С настоящия регламент се определя финансов пакет за други мерки на програмата InvestEU, различни от обезпечаването на гаранцията на ЕС, който финансов пакет представлява основната референтна сума по смисъла на [*reference to be updated as appropriate according to the new inter-institutional agreement*: точка 17 от Междунституционалното споразумение от 2 декември 2013 г. между Европейския парламент, Съвета и Комисията относно бюджетната дисциплина, сътрудничеството по бюджетни въпроси и доброто финансово управление²⁰] за Европейския парламент и за Съвета в рамките на годишната бюджетна процедура.
- (23) Гаранцията на ЕС в размер на 38 000 000 000 EUR (по текущи цени) на равнището на Съюза се очаква да мобилизира над 650 000 000 000 EUR допълнителни инвестиции в целия Съюз и следва да бъде ориентировъчно разпределена между компонентите на политиката.
- (24) Гаранцията на ЕС, която е в основата на фонд InvestEU, следва да бъде изпълнена непряко от Комисията, която разчита на партньорите по изпълнението за достигане до крайните получатели. Комисията следва да сключи с всеки партньор по изпълнението гаранционно споразумение за разпределяне на гаранционен капацитет от фонд InvestEU в подкрепа на техните операции по финансиране и инвестиране, които отговарят на целите и критериите за допустимост на фонд InvestEU. За фонд InvestEU следва да бъде създадена специална структура за управление, за да се гарантира подходящото използване на гаранцията на ЕС.
- (25) Следва да бъде създаден консултативен съвет, съставен от представители на партньорите по изпълнението и представители на държавите членки, с цел обмен на информация, дискусии относно усвояването на финансовите продукти, въведени по фонд InvestEU, и обсъждане на променящите се потребности и новите продукти, включително специфични териториални пазарни пропуски.
- (26) Комисията следва да оцени съвместимостта на операциите по инвестиране и финансиране, представени от партньорите по изпълнението, с правото и политиките на Съюза, а решенията относно операциите по финансиране и

¹⁹

²⁰

Позоваването следва да се актуализира: ОВ С 373, 20.12.2013 г., стр. 1. Споразумението е публикувано на адрес:

[http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX:32013Q1220\(01\)](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX:32013Q1220(01))

инвестиране в крайна сметка следва да бъдат взети от партньора по изпълнението.

- (27) Екип на проекта, съставен от експерти, предоставени на разположение на Комисията от страна на партньорите по изпълнението с цел осигуряване на професионални експертни познания в областта на финансовите и техническите оценки на предложените операции по финансиране и инвестиране, следва да изготви таблица с показатели за операциите, представени за оценка на Инвестиционния комитет от партньорите по изпълнението.
- (28) Инвестиционен комитет, съставен от независими експерти, следва да направи заключение относно предоставянето на подкрепата по линия на гаранцията на ЕС за операциите по финансиране и инвестиране, които отговарят на критериите за допустимост, като по този начин осигури външен експертен опит в инвестиционните оценки, свързани с проектите. Инвестиционният комитет следва да има различни състави, за да обхване по най-добър начин различните области на политиката и сектори.
- (29) При подбора на партньорите по изпълнението за разгръщането на фонд InvestEU Комисията следва да вземе предвид капацитета на партньорите да изпълняват целите на фонд InvestEU и да допринасят със собствени ресурси с цел да гарантират адекватно географско покритие и диверсификация, да привличат частни инвеститори и да осигурят достатъчна диверсификация на риска, както и нови решения за преодоляване на случаите на неефективност на пазара и неоптималните инвестиционни ситуации. С оглед на нейната роля съгласно Договорите, способността ѝ да действа във всички държави членки и съществуващия опит в рамките на настоящите финансови инструменти и ЕФСИ, групата на Европейската инвестиционна банка („ЕИБ“) следва да остане привилегирован партньор по изпълнението в рамките на раздел „ЕС“ на фонд InvestEU. В допълнение към групата на ЕИБ, националните насърчителни банки или институции следва да могат да предложат допълнителна гама от финансови продукти, като се има предвид, че техният опит и способности на регионално равнище могат да бъдат от полза за постигане на максимално въздействие от публичните средства на територията на Съюза. Освен това следва да бъде възможно и други международни финансови институции да бъдат партньори по изпълнението, по-специално когато те предоставят сравнително предимство по отношение на специфични познания и опит в някои държави членки. Следва също така да се предвиди възможност и за други субекти, отговарящи на критериите, определени във Финансовия регламент, да действат като партньори по изпълнението.
- (30) За да се гарантира, че интервенциите в рамките на раздел „ЕС“ на фонд InvestEU са насочени към случаи на неефективност на пазара и неоптимални инвестиционни ситуации на равнището на Съюза, но в същото време отговарят на целите за възможно най-добър географски обхват, гаранцията на ЕС следва да бъде разпределена на партньори по изпълнението, които самостоятелно или заедно с други партньори по изпълнението могат да обхванат поне три държави членки. Въпреки това се очаква, че около 75 % от гаранцията на ЕС в раздел „ЕС“ ще бъдат разпределени на партньори по изпълнението, които могат да предлагат финансови продукти по фонд InvestEU във всички държави членки.
- (31) Гаранцията на ЕС в раздел „Държави членки“ следва да бъде разпределена на всеки партньор по изпълнението, който е допустим съгласно [член 62,

параграф 1, буква в)] от [Финансовия регламент], включително национални или регионални насърчителни банки или институции, ЕИБ, Европейския инвестиционен фонд и други многостранни банки за развитие. При подбора на партньорите по изпълнението в раздел „Държави членки“ Комисията следва да вземе предвид предложенията, направени от всяка държава членка. В съответствие с [член 154] от [Финансовия регламент] Комисията трябва да направи оценка на правилата и процедурите на партньора по изпълнението, за да гарантира, че те осигуряват ниво на защита на финансовите интереси на Съюза, равностойно на нивото, осигурено от Комисията.

- (32) За операциите по финансиране и инвестиране в крайна сметка следва да бъде взето решение от партньора по изпълнението от негово собствено име, те следва да бъдат изпълнени в съответствие с неговите вътрешни правила и процедури и да бъдат отчетени в собствените му финансови отчети. Ето защо Комисията следва да отчита изключително всички финансови задължения, произтичащи от гаранцията на ЕС, и да оповестява максималния размер на гаранцията, включително цялата полезна информация относно предоставената гаранция.
- (33) Фонд InvestEU, когато е целесъобразно, следва да позволява гладкото и ефективно смесване на безвъзмездни средства, финансови инструменти или и двете, финансирани от бюджета на Съюза или от Иновационния фонд на схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ), с тази гаранция в случаите, когато това е необходимо за най-добра подкрепа на инвестициите за преодоляване на случаите на неефективност на пазара или неоптималните инвестиционни ситуации.
- (34) Проектите, подадени от партньорите по изпълнението, за подкрепа по програмата InvestEU, които включват смесване с подкрепа от други програми на Съюза, следва като цяло също да бъдат съгласувани с целите и критериите за допустимост, съдържащи се в правилата на съответните програми на Съюза. За използването на гаранцията на ЕС следва да бъде взето решение съгласно правилата на програмата InvestEU.
- (35) Консултантският център InvestEU следва да подкрепя разработването на стабилен списък с инвестиционни проекти във всеки компонент на политиката. В допълнение следва да се предвиди междусекторен компонент по програмата InvestEU, който да осигурява единна начална точка и помощ за разработване на проекти между различните политики за централно управляваните програми на Съюза.
- (36) За да се осигури широк географски обхват на консултантските услуги в целия Съюз и успешно да се разчита на местни знания за фонд InvestEU, при необходимост се гарантира присъствие на консултантския център InvestEU на местно равнище, като се вземат под внимание съществуващите схеми за подпомагане, с оглед на предоставяне на осезаема, проактивна, адаптирана към конкретните обстоятелства помощ на място.
- (37) В контекста на фонд InvestEU има необходимост от подкрепа за изграждане на капацитет за разработване на организационния капацитет и дейностите по поддържане на пазара, необходими за създаване на качествени проекти. Освен това целта е да се създадат условия за разширяване на потенциалния брой на допустимите получатели в зараждащите се пазарни сегменти, по-специално когато малкият размер на отделните проекти увеличава значително разходите по сделките на ниво проекти, например екосистемата за социално финансиране. Следователно подкрепата за изграждане на капацитет следва да допълва

действията, предприети по линия на други програми на Съюза, които обхващат конкретна област на политиката.

- (38) Порталът InvestEU следва да бъде създаден, за да осигурява лесно достъпна и лесна за използване база данни за проекти за увеличаване на видимостта на инвестиционните проекти, които търсят финансиране, със засилен акцент върху осигуряването евентуален списък с инвестиционни проекти, съвместими с правото и политиките на Съюза, за партньорите по изпълнението.
- (39) Съгласно точки 22 и 23 от Междунституционалното споразумение за по-добро законотворчество от 13 април 2016 г.²¹ необходимо е да се оцени програмата InvestEU въз основа на информацията, събрана чрез специфични изисквания за мониторинг, като същевременно се избягват излишното регулиране и административната тежест, по-специално за държавите членки. Когато е целесъобразно, тези изисквания могат да включват измерими показатели като основа за оценяване на ефектите от програмата InvestEU по места.
- (40) Следва да се въведе солидна рамка за мониторинг, основана на показатели за крайните продукти, последиците и въздействието, за проследяване на напредъка към постигане на целите на Съюза. За да се осигури отчетност пред европейските граждани, Комисията следва да докладва ежегодно пред Европейския парламент и Съвета за напредъка, въздействието и операциите на програмата InvestEU.
- (41) Хоризонталните финансови правила, приети от Европейския парламент и Съвета въз основа на член 322 от Договора за функционирането на Европейския съюз, се прилагат към настоящия регламент. Тези правила са установени във Финансовия регламент и определят по-специално процедурата за определяне и изпълнение на бюджета чрез безвъзмездни средства, обществени поръчки, награди, непряко изпълнение и предвиждат проверки на отговорността на финансовите участници. Правилата, приети въз основа на член 322 от ДФЕС, се отнасят и до защитата на бюджета на Съюза в случай на общи недостатъци по отношение на върховенството на закона в държавите членки, тъй като зачитането на върховенството на закона е съществена предпоставка за добро финансово управление и за ефективно финансиране от ЕС.
- (42) Регламент (ЕС, Евратом) № [новият Финансов регламент] се прилага за програмата InvestEU. В него се определят правилата относно изпълнението на бюджета на Съюза, включително правилата относно бюджетните гаранции.
- (43) В съответствие с Финансовия регламент, Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета²², Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета²³, Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета²⁴ и Регламент

²¹ Междунституционално споразумение между Европейския парламент, Съвета на Европейския съюз и Европейската комисия за по-добро законотворчество от 13 април 2016 г. (ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1).

²² Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 септември 2013 г. относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF), и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1073/1999 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (Евратом) № 1074/1999 на Съвета (ОВ L 248, 18.9.2013 г., стр. 1).

²³ Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета от 18 декември 1995 г. относно защитата на финансовите интереси на Европейските общности (ОВ L 312, 23.12.1995 г., стр. 1).

²⁴ Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета от 11 ноември 1996 г. относно контрола и проверките на място, извършвани от Комисията за защита на финансовите интереси на Европейските общности срещу измами и други нередности (ОВ L 292, 15.11.1996 г., стр. 2).

(ЕС) 2017/1939 на Съвета²⁵ финансовите интереси на Съюза се защитават посредством пропорционални мерки, включително посредством предотвратяване, разкриване, коригиране и разследване на нередности и измами, събиране на изгубени, недължимо платени или неправилно използвани средства и, когато е целесъобразно, налагане на административни санкции. В съответствие по-специално с Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 и Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 Европейската служба за борба с измамите (OLAF) може да извършва административни разследвания, включително проверки и инспекции на място, за да установи дали е налице измама, корупция или друга незаконна дейност, засягаща финансовите интереси на Съюза. В съответствие с Регламент (ЕС) 2017/1939 Европейската прокуратура може да разследва и да преследва по наказателен ред измами и други престъпления, засягащи финансовите интереси на Съюза, както е предвидено в Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета²⁶. В съответствие с Финансовия регламент всички лица или субекти, получаващи средства на Съюза, оказват пълно сътрудничество за защита на финансовите интереси на Съюза, предоставят необходимите права и достъп на Комисията, на OLAF, на Европейската прокуратура и на Европейската сметна палата и гарантират, че всички трети страни, участващи в изпълнението на средства на Съюза, предоставят равностойни права.

- (44) Трети държави, които са членове на Европейското икономическо пространство (ЕИП), могат да участват в програми на Съюза в рамките на сътрудничеството, установено по силата на Споразумението за ЕИП, което предвижда изпълнението на програмите с решение съгласно това споразумение. Трети държави могат да участват и въз основа на други правни инструменти. Следва да се въведе специална разпоредба в настоящия регламент, която да предоставя необходимите права и достъп на отговорния разпоредител с бюджетни кредити, Европейската служба за борба с измамите (OLAF), както и Европейската сметна палата, за да упражняват изцяло съответните си правомощия.
- (45) Съгласно [*reference to be updated as appropriate according to a new decision on OCTs: член 88 от Решение 2013/755/ЕС на Съвета*] лицата и субектите, установени в отвъдморските страни и територии (ОСТ), са допустими за финансиране при спазване на правилата и целите на програмата InvestEU и евентуалните договорености, приложими за държавите членки, с която са свързани съответните ОСТ.
- (46) За да се допълнят несъществените елементи на настоящия регламент с насоки относно инвестициите, които операциите по финансиране и инвестиране следва да спазват, за да се улесни бързото и гъвкаво адаптиране на показателите за изпълнението и за да се коригира процентът на обезпечаване, правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от ДФЕС следва да бъде делегирано на Комисията по отношение на съставянето на насоките относно инвестициите за операциите по финансиране и инвестиране в различните компоненти на политиката, изменението на приложение III към настоящия регламент за преразглеждане или допълване на показателите и коригиране на процента на

²⁵ Регламент (ЕС) 2017/1939 на Съвета от 12 октомври 2017 г. за установяване на засилено сътрудничество за създаване на Европейска прокуратура (ОВ L 283, 31.10.2017 г., стр. 1).

²⁶ Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2017 г. относно борбата с измамите, засягащи финансовите интереси на Съюза, по наказателноправен ред (ОВ L 198, 28.7.2017 г., стр. 29).

обезпечаване. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище, и тези консултации да бъдат проведени в съответствие с принципите, заложи в Междунституционалното споразумение за по-добро законотворчество от 13 април 2016 г. По-специално, с цел осигуряване на равно участие при подготовката на делегираните актове, Европейският парламент и Съветът получават всички документи едновременно с експертите от държавите членки, като техните експерти получават систематично достъп до заседанията на експертните групи на Комисията, занимаващи се с подготовката на делегираните актове.

- (47) Програмата InvestEU следва да бъде насочена към случаите на неефективност на пазара и неоптималните инвестиционни ситуации, засягащи целия Съюз, и да осигури допитване до участниците на пазара на ниво Съюз относно иновативни финансови продукти и системите за тяхното разпространение за нови или комплексни случаи на неефективност на пазара. Следователно предприемането на действия на равнище Съюз е оправдано,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Предмет

С настоящия регламент се създава фонд InvestEU за предоставяне на гаранция на ЕС за операции по финансиране и инвестиране, осъществявани от партньорите по изпълнението в подкрепа на вътрешните политики на Съюза.

С настоящия регламент се създава и консултантски механизъм, който подкрепя разработването на проекти, представляващи интерес за инвеститорите, улеснява достъпа до финансиране и предоставя свързаното с това изграждане на капацитет („консултантски център InvestEU“). С него се създава и база данни за осигуряване на видимост на проектите, за които организаторите на проекти търсят финансиране и които предоставят на инвеститорите информация относно възможностите за инвестиране („портал InvestEU“).

С настоящия регламент се определят целите на програмата InvestEU, бюджетът и размерът на гаранцията на ЕС за периода 2021—2027 г., формите на финансиране от Съюза и правилата за предоставяне на такова финансиране.

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- (1) „операции за смесено финансиране“ означава операции, подкрепени от бюджета на Съюза, при които се съчетават форми на неподлежаща или на подлежаща на връщане подкрепа от бюджета на Съюза или и двете с форми на подлежаща на връщане подкрепа от финансови институции в областта на развитието или от други публични финансови институции, както и от търговски финансови институции и инвеститори; за целите на настоящото определение програми на Съюза, финансирани от източници, различни от бюджета на Съюза, като например Иновационния фонд на схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ), могат да бъдат приравнени към програми на Съюза, финансирани от бюджета на Съюза;
- (2) „гаранция на ЕС“ означава цялостна гаранция, предоставена от бюджета на Съюза, при която бюджетните гаранции в съответствие с [член 219, параграф 1 от [Финансовия регламент] влизат в сила чрез подписване на отделни гаранционни споразумения с партньорите по изпълнението;
- (3) „финансов продукт“ означава финансов механизъм или договореност между Комисията и партньора по изпълнението, според който партньорът по изпълнението предоставя на крайните получатели пряко финансиране или финансиране чрез посредници под която и да е от формите, посочени в член 13;
- (4) „операции по финансиране и/или инвестиране“ означава операции за предоставяне на пряко или непряко финансиране на крайните получатели под формата на финансови продукти, които операции се осъществяват от партньор по изпълнението от негово собствено име, извършват се от него в съответствие с неговите вътрешни правила и се отчитат в собствените му финансови отчети;
- (5) „фондове под споделяно управление“ означава фондове, които предвиждат възможността за разпределяне на сума от тях за обезпечаване на бюджетна гаранция в раздел „Държави членки“ на фонд InvestEU, а именно Европейският фонд за регионално развитие (ЕФРР), Европейският социален фонд+ (ЕСФ+), Кохезионният фонд, Европейският фонд за морско дело и рибарство (ЕФМДР) и Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР);
- (6) „гаранционно споразумение“ означава правният инструмент, чрез който Комисията и партньор по изпълнението определят условията за предлагане на операции по финансиране или инвестиране, които да се възползват от гаранцията на ЕС, за предоставянето на бюджетната гаранция за тези операции и за изпълнението им в съответствие с разпоредбите на настоящия регламент;
- (7) „партньор по изпълнението“ означава допустим контрагент, като финансова институция или друг посредник, с който Комисията подписва гаранционно споразумение и/или споразумение за изпълнение на консултантския център InvestEU;
- (8) „консултантски център InvestEU“ означава техническата помощ, определена в член 20;
- (9) „портал InvestEU“ означава базата данни, определена в член 21;

- (10) „програма InvestEU“ означава фонд InvestEU, консултантския център InvestEU, портала InvestEU и операциите за смесено финансиране, взети заедно;
- (11) „микрофинансиране“ означава микрофинансиране съгласно определението в Регламент [номер [ЕСФ+];
- (12) „дружества със средна пазарна капитализация“ означава субекти с до 3 000 служители, които не са МСП, нито малки дружества със средна пазарна капитализация;
- (13) „национални насърчителни банки или институции“ означава правни субекти, извършващи финансови дейности на професионална основа, на които е възложено от държава членка или субект на държава членка на централно, регионално или местно равнище да извършват дейности в областта на развитието или насърчаването;
- (14) „малки и средни предприятия (МСП)“ означава микро-, малки и средни предприятия съгласно определението в приложението към Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията²⁷;
- (15) „малки дружества със средна пазарна капитализация“ означава субекти, които имат до 499 служители и не са МСП;
- (16) „социално предприятие“ означава социално предприятие съгласно определението в Регламент [номер] [ЕСФ+];
- (17) „трета държава“ означава държава, която не е членка на Съюза.

Член 3

Цели на програмата InvestEU

1. Общата цел на програмата InvestEU е да подпомогне целите на политиката на Съюза посредством операции по финансиране и инвестиране, допринасящи за:
 - а) конкурентоспособността на Съюза, включително иновациите и цифровизацията;
 - б) устойчивостта на икономиката на Съюза и нейния растеж;
 - в) социалната устойчивост и приобщаване на Съюза;
 - г) интегрирането на капиталовите пазари на Съюза и укрепването на единния пазар, включително решения за преодоляване на разпокъсаността на капиталовите пазари на Съюза, разнообразяване на източниците на финансиране за предприятията на Съюза и насърчаване на устойчивите финанси.
2. Програмата InvestEU има следните специфични цели:
 - а) да подкрепя операциите по финансиране и инвестиране в устойчива инфраструктура в областите, посочени в член 7, параграф 1, буква а);

²⁷ Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията от 6 май 2003 г. относно определението за микро-, малки и средни предприятия (ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 36).

- б) да подкрепя операциите по финансиране и инвестиране в областта на научните изследвания, иновациите и цифровизацията;
- в) да увеличава достъпа и наличието на финанси за МСП и в надлежно обосновани случаи — за малки дружества със средна пазарна капитализация;
- г) да увеличава достъпа и наличието на микрофинанси и финанси за социални предприятия, да подкрепя операциите по финансиране и инвестиране, свързани със социални инвестиции и умения, и да развива и укрепва пазарите за социални инвестиции в областите, посочени член 7, параграф 1, буква г).

Член 4

Бюджет и размер на гаранцията на ЕС

1. Гаранцията на ЕС за целите на раздел „ЕС“, посочен в член 8, параграф 1, буква а), е в размер на 38 000 000 000 EUR (по текущи цени). Тя се обезпечават със ставка от 40 %.

Допълнителна сума по гаранцията на ЕС може да бъде предоставена за целите на раздел „Държави членки“, посочен в член 8, параграф 1, буква б), при условие че съответните суми бъдат предоставени от държавите членки съгласно [член 10, параграф 1] от Регламент [[ROP] номер]²⁸ и член [75, параграф 1] от Регламент [[план за ОСП] номер]²⁹.

Вноските от трети държави, посочени в член 5, също увеличават гаранцията на ЕС, определена в първата алинея, чрез предоставяне на пълно обезпечение в брой в съответствие с [член 218, параграф 2] от [Финансовия регламент].

2. Примерното разпределение на сумата, определена в параграф 1, първа алинея, е представено в приложение I към настоящия регламент. Комисията може да променя сумите, посочени в това приложение I, когато е целесъобразно, с до 15 % за всяка цел. Тя информира Европейския парламент и Съвета за всяка промяна.
3. Финансовият пакет за изпълнението на мерките, предвидени в глави V и VI, възлиза на 525 000 000 EUR (по текущи цени).
4. Сумата, посочена в параграф 3, може да бъде използвана също за техническа и административна помощ за изпълнението на програмата InvestEU, например подготвителни, мониторингови, контролни и одитни дейности и дейности за оценка, включително корпоративни информационни системи.

²⁸

²⁹

Член 5

Трети държави, асоциирани към фонд InvestEU

За раздел „ЕС“ от фонд InvestEU, посочен в член 8, параграф 1, буква а), и за всеки компонент на политиката, посочен в член 7, параграф 1, могат да се получават вноски от следните трети държави с цел участие в определени финансови продукти съгласно [член 218, параграф 2] от [Финансовия регламент]:

- а) членки на Европейската асоциация за свободна търговия (ЕАСТ), които са членки на Европейското икономическо пространство (ЕИП) — в съответствие с условията, определени в Споразумението за ЕИП;
- б) присъединяващи се държави, държави кандидатки и потенциални кандидати — в съответствие с общите принципи и условия за участието им в програми на Съюза, определени в съответните рамкови споразумения и решения на Съвета за асоцииране или в подобни споразумения, и в съответствие със специалните условия, определени в споразуменията между Съюза и тези държави;
- в) държави, попадащи в обхвата на Европейската политика за съседство — в съответствие с общите принципи и условия за участието на тези държави в програми на Съюза, определени в съответните рамкови споразумения и решения на Съвета за асоцииране или в подобни споразумения, и в съответствие със специалните условия, определени в споразуменията между Съюза и тези държави;
- г) трети държави — в съответствие с условията, определени в специално споразумение, обхващащо участието на третата държава в която и да програма на Съюза, при условие че споразумението:
 - i) гарантира справедлив баланс по отношение на вноските и ползите за съответната трета държава, която участва в програми на Съюза;
 - ii) определя условията за участие в програмите, включително изчисляването на финансовите вноски за отделните програми и техните административни разходи. Тези вноски представляват целеви приходи в съответствие с [член 21, параграф 5] от [Финансовия регламент];
 - iii) не предоставя на третата държава правомощия за вземане на решения по отношение на програмата;
 - iv) гарантира правата на Съюза да осигурява добро финансово управление и да защитава своите финансови интереси.

Член 6

Изпълнение и форми на финансиране от Съюза

1. Гаранцията на ЕС се прилага в рамките на непряко управление с органите, посочени в [член 62, параграф 1, буква в), подточки ii)—vii)] от [Финансовия

регламент]. Други форми на финансиране от ЕС съгласно настоящия регламент се прилагат при пряко или непряко управление в съответствие с [Финансовия регламент], включително безвъзмездни средства, прилагани в съответствие с [дъл VIII] от него.

2. Операциите по финансиране и инвестиране, покрити от гаранцията на ЕС, които са част от операция за смесено финансиране, съчетаваща подкрепа по настоящия регламент с подкрепа, предоставяна по линия на една или повече други програми на Съюза или на Иновационния фонд на схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ):
 - а) са съгласувани с целите на политиката и отговарят на критериите за допустимост, определени в правилото относно програмата на Съюза, по линия на която се взема решение за подкрепата;
 - б) са в съответствие с настоящия регламент.
3. Операциите за смесено финансиране, включващи финансов инструмент, който е изцяло финансиран по други програми на Съюза или по Иновационния фонд на СТЕ, при които не се използва гаранцията на ЕС съгласно настоящия регламент, са съобразени с целите на политиката и критериите за допустимост, определени в правилата на програмата на Съюза, по линия на която се предоставя подкрепата.
4. В съответствие с член 6, параграф 2 решение за формите на неподлежаща на връщане подкрепа и/или финансови инструменти от бюджета на Съюза, които са част от операцията за смесено финансиране, посочена в параграфи 2 и 3, се взема съгласно правилата на съответната програма на Съюза и те се осъществяват в рамките на операцията за смесено финансиране в съответствие с настоящия регламент и с [дъл X] от [Финансовия регламент].

В докладването също се включват елементите относно съгласуваността с целите на политиката и критериите за допустимост, определени в правилата на програмата на Съюза, по линия на която се взема решение за предоставяне на подкрепа, както и информация за спазването на настоящия регламент.

ГЛАВА II

Фонд InvestEU

Член 7

Компоненти на политиката

1. Фонд InvestEU функционира посредством следните четири компонента на политиката, посредством които се преодоляват случаите на неефективност на пазара или неоптимални инвестиционни ситуации, които попадат в техния конкретен обхват:
 - а) компонент на политиката за устойчива инфраструктура: включва устойчиви инвестиции в областта на транспорта, енергетиката, цифровата

свързаност, доставката и преработката на суровини, космоса, океаните и водите, отпадъците, природата и друга екологична инфраструктура, оборудването, мобилните активи и внедряването на новаторски технологии, които допринасят за осъществяването на целите на Съюза, свързани с устойчивостта на околната среда и/или на обществото, или отговарят на стандартите на Съюза за екологична или социална устойчивост;

- б) компонент на политиката за научни изследвания, иновации и цифровизация: включва научноизследователски и иновационни дейности, прехвърляне на резултатите от научните изследвания на пазара, демонстрация и внедряване на новаторски решения и оказване на подкрепа за разрастването на новаторските дружества, различни от МСП, както и за цифровизирането на промишлеността на Съюза;
 - в) компонент на политиката за МСП: достъп и наличие на финансиране за МСП и, в надлежно обосновани случаи — за малки дружества със средна пазарна капитализация;
 - г) компонент на политиката за социални инвестиции и умения: включва микрофинансиране, финансиране за социални предприятия и социална икономика; умения, образование, обучение и свързани с тях услуги; социална инфраструктура (включително социални жилища и студентски общежития); социални иновации; здравеопазване и дългосрочни грижи; приобщаване и достъпност; културни дейности със социална цел; интеграция на уязвимите хора, включително гражданите на трети държави.
2. Когато дадена операция по финансиране или инвестиране, предложена за разглеждане на инвестиционния комитет, посочен в член 19, попада в повече от един компонент на политиката, тази операция се причислява към компонента, в чийто обхват попада нейната основна цел или основната цел на повечето от нейните подпроекти, освен ако в насоките относно инвестициите не е определено друго.
3. Операциите по финансиране и инвестиране по линия на компонента на политиката за устойчива инфраструктура, посочен в параграф 1, буква а), подлежат на проверка на климатичната, екологичната и социалната устойчивост с оглед на свеждането до минимум на вредните въздействия и максималното увеличаване на ползите за климата, околната среда и социалното измерение. За тази цел организаторите на проекти, които отправят искане за финансиране, предоставят подходяща информация въз основа на насоките, които ще бъдат разработени от Комисията. Проектите под определен размер, който е посочен в насоките, се изключват от проверката.

Насоките на Комисията дават възможност:

- а) що се отнася до адаптирането, да се гарантира устойчивостта на потенциалните неблагоприятни въздействия на изменението на климата чрез оценка на уязвимостта и риска по отношение на климата, включително подходящи мерки за адаптиране, и що се отнася до смекчаването, да се включат разходите за емисиите на парникови газове и положителното въздействие от мерките за смекчаване на изменението на климата в анализа на разходите и ползите;

- б) да се вземе предвид консолидираното въздействие от проектите по отношение на основните компоненти на природния капитал, свързани с въздуха, водата, почвата и биологичното разнообразие;
 - в) да се оцени въздействието на определени райони или групи от населението върху социалното приобщаване.
- 4. Партньорите по изпълнението предоставят информацията, необходима за осигуряване на възможност за проследяване на инвестициите, допринасящи за постигането на целите на Съюза по отношение на климата и околната среда, въз основа на насоките, които Комисията ще предостави.
 - 5. Партньорите по изпълнението се стремят поне 50 % от инвестициите в рамките на компонента на политиката за устойчива инфраструктура да допринасят за постигането на целите на Съюза по отношение на климата и околната среда.
 - 6. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 26 за определяне на насоките относно инвестициите в рамките на всеки от компонентите на политиката.

Член 8

Раздели

- 1. Всеки компонент на политиката, посочен в член 7, параграф 1, се състои от два раздела, които обхващат специфични случаи на неефективност на пазара или неоптимални инвестиционни ситуации, както следва:
 - а) Раздел „ЕС“ е насочен към която и да е от следните ситуации:
 - i) случаи на неефективност на пазара или неоптимални инвестиционни ситуации, свързани с приоритети на политиката на Съюза, по отношение на които се предприемат действия на равнището на Съюза;
 - ii) случаи на неефективност на пазара или неоптимални инвестиционни ситуации, които засягат целия Съюз; или
 - iii) нови или сложни случаи на неефективност на пазара или неоптимални инвестиционни ситуации с оглед на разработването на нови финансови решения и пазарни структури;
 - б) Раздел „Държави членки“ е насочен към специфични случаи на неефективност на пазара или неоптимални инвестиционни ситуации, които засягат една или няколко държави членки, с цел постигане на целите на участващите фондове под споделено управление.
- 2. Разделите, посочени в параграф 1, могат да се използват като допълнение към операции по финансиране или инвестиране, включително чрез съчетаване на подкрепата от двата раздела.

Специални разпоредби, приложими към раздел „Държави членки“

1. Средствата, предоставени от дадена държава членка по силата на член [10, параграф 1] от Регламент [[РОР] номер] или член [75, параграф 1] от Регламент [[план за ОСП] номер], се използват за обезпечаване на част от гаранцията на ЕС в рамките на раздел „Държави членки“ за операции по финансиране и инвестиране в съответната държава членка.

2. Определянето на тази част от гаранцията на ЕС в рамките на раздел „Държави членки“ подлежи на сключването на споразумение за финансов принос между държавата членка и Комисията.

Държавата членка и Комисията сключват споразумението за финансов принос или изменение към него в срок от четири месеца след решението на Комисията за приемане на споразумението за партньорство или плана за ОСП, или едновременно с решението на Комисията за изменение на дадена програма или план за ОСП.

Две или повече държави членки могат да сключат съвместно споразумение за финансов принос с Комисията.

Чрез дерогация от [член 211, параграф 1] от [Финансовия регламент] процентът на обезпечаване на гаранцията на ЕС в рамките на раздел „Държави членки“ е 40 % и може да бъде коригиран в посока надолу или нагоре във всяко споразумение за финансов принос, за да се вземат предвид рисковете, свързани с финансовите продукти, които се предвижда да бъдат използвани.

3. Споразумението за финансов принос съдържа поне следните елементи:

- а) общия размер на частта от гаранцията на ЕС в рамките на раздел „Държави членки“, който се отнася до конкретната държава членка, нейния процент на обезпечаване, размера на вноската от фондовете под споделено управление, фазата на съставяне на обезпечението в съответствие с годишния финансов план и размера на получения условен пасив, който да бъде покрит чрез насрещна гаранция, предоставена от съответната държава членка;
- б) стратегията, която съдържа финансовите продукти и техния минимален ливъридж, географското покритие, инвестиционния период и, ако е приложимо, категориите на крайните получатели и на допустимите посредници;
- в) изразилия(ите) интерес партньор(и) по изпълнението и задължението за Комисията да информира държавата членка за избрания(ите) партньор(и) по изпълнението;
- г) възможния принос от фондовете под споделено управление към консултантския център InvestEU;
- д) задълженията за ежегодно докладване на държавите членки, включително докладването в съответствие с показателите, посочени в споразумението за финансов принос;

- е) разпоредби относно възнаграждението на частта от гаранцията на ЕС в рамките на раздел „Държави членки“;
 - ж) евентуалното съчетаване с ресурси в рамките на раздел „ЕС“, включително в многопластова структура за постигане на по-добро покритие на рисковете в съответствие с член 8, параграф 2.
4. Споразуменията за финансов принос се изпълняват от Комисията посредством гаранционни споразумения, подписани с партньори по изпълнението съгласно член 14.
- В случай че в срок от девет месеца от подписването на споразумението за финансов принос не е сключено гаранционно споразумение или не са поети задължения за пълния размер на средствата по споразумението за финансов принос посредством едно или повече гаранционни споразумения, споразумението за финансов принос се прекратява в първия случай или се изменя съответно във втория случай, а неусвоените средства от обезпечението се използват повторно съгласно [член 10, параграф 5] от Регламент [[ROP] *номер*] и член [75, параграф 5] от Регламент [[план за ОСП] *номер*].
- В случай че гаранционното споразумение не е било надлежно изпълнено в срока, уточнен в член [10, параграф 6] от Регламент [[ROP] *номер*] или член [75, параграф 6] от Регламент [[план за [ОСП] *номер*], споразумението за финансов принос се изменя, а неусвоените средства от обезпечението се използват повторно съгласно [член 10, параграф 6] от [[ROP] *номер*] и член [75, параграф 6] от Регламент [[план за ОСП] *номер*].
5. По отношение на обезпечаването за частта от гаранцията на ЕС в рамките на раздел „Държави членки“, определена със споразумение за финансов принос, се прилагат следните правила:
- а) след фазата на съставяне, посочена в параграф 3, буква а) от настоящия член, всеки годишен излишък от обезпечения, изчислен посредством сравняване на размера на обезпеченията, изисквани съгласно процента на обезпечаване, с размера на реалните обезпечения, се използва повторно в съответствие с [член 10, параграф 6] от [ROP] и член [75, параграф 6] от [[план за ОСП] *номер*];
 - б) чрез дерогация от [член 213, параграф 4] от [Финансовия регламент], след фазата на съставяне, посочена в параграф 3, буква а) от настоящия член, обезпечаването не води до допълване на средства на годишна база, докато е налице тази част от гаранцията на ЕС в рамките на раздел „Държави членки“;
 - в) Комисията незабавно информира държавата членка, ако в резултат на задействане на тази част от гаранцията на ЕС в рамките на раздел „Държави членки“ нивото на обезпеченията за тази част от гаранцията на ЕС падне под 20 % от първоначалното обезпечаване;
 - г) ако нивото на обезпеченията за тази част от гаранцията на ЕС в рамките на раздел „Държави членки“ достигне 10 % от първоначалното обезпечаване, съответната държава членка предоставя за общия обезпечителен фонд до 5 % от първоначалното обезпечаване по искане на Комисията.

ГЛАВА III

ГАРАНЦИЯ на ЕС

Член 10

Гаранция на ЕС

1. Гаранцията на ЕС се предоставя на партньорите по изпълнението в съответствие с [член 219, параграф 1] от [Финансовия регламент] и се управлява в съответствие с [дъл X] на [Финансовия регламент].
2. Подкрепа от гаранцията на ЕС може да се предоставя за операции по финансиране и инвестиране, обхванати от настоящия регламент, за инвестиционен период, приключващ на 31 декември 2027 г. Договорите между партньора по изпълнението и крайния получател или финансов посредник или друг субект, посочен в член 13, параграф 1, буква а), се подписват до 31 декември 2028 г.

Член 11

Допустими операции по финансиране и инвестиране

1. По линия на фонд InvestEU се предоставя подкрепа единствено за операции по финансиране и инвестиране, които
 - а) отговарят на условията, определени в [член 209, параграф 2, букви а)—д)] от [Финансовия регламент], по-специално на изискването за допълняемост, определено в [член 209, параграф 2, буква б)] от [Финансовия регламент], и, когато е целесъобразно, увеличават максимално частните инвестиции в съответствие с [член 209, параграф 2, буква г)] от [Финансовия регламент];
 - б) допринасят за изпълнението на целите на политиката на Съюза и попадат в обхвата на областите, които са допустими за операции по финансиране и инвестиране в рамките на подходящия компонент в съответствие с приложение II към настоящия регламент, и
 - в) са съгласувани с насоките относно инвестициите.
2. Освен проектите на територията на Съюза, фонд InvestEU може да подпомага следните проекти и дейности посредством операции по финансиране и инвестиране:
 - а) трансгранични проекти между субекти, които се намират или са установени в една или повече държави членки, и обхващат една или повече трети държави, включително присъединяващи се държави, страни кандидатки и потенциални кандидати, държави, попадащи в обхвата на европейската политика за съседство, Европейското икономическо пространство или Европейската асоциация за свободна търговия,

отвъдморска страна или територия, както е посочено в приложение II към ДФЕС, или асоциирана трета държава, независимо от това дали в тези трети държави или отвъдморски страни или територии има партньор;

- б) операции по финансиране и инвестиране в държавите, посочени в член 5, които са допринесли за конкретен финансов продукт.
3. Фонд InvestEU може да подпомага операции по финансиране и инвестиране, предоставящи финансиране на получатели, които са правни субекти, установени в някоя от следните държави:
- а) държава членка или отвъдморска страна или територия, свързана с нея;
 - б) трета държава или територия, асоциирана към програмата InvestEU в съответствие с член 5;
 - в) трета държава, посочена в параграф 2, буква а), ако е приложимо;
 - г) други държави, когато това е необходимо за финансирането на проект в държава или територия, посочена в букви а)—в).

Член 12

Избор на партньори по изпълнението

1. В съответствие с [член 154] от [Финансовия регламент] Комисията избира партньорите по изпълнението или група от тях, както е посочено във втората алинея от настоящия параграф, измежду допустимите контрагенти.
- За раздел „ЕС“ е необходимо допустимите контрагенти да са изразили своя интерес и да са в състояние да покриват операции по финансиране и инвестиране в поне три държави членки. Партньорите по изпълнението може също така да покриват заедно операции по финансиране и инвестиране в поне три държави членки, като сформират група.
- За раздел „Държави членки“ съответната държава членка може да предложи за партньори по изпълнението един или повече допустими контрагенти от тези, които са изразили своя интерес съгласно член 9, параграф 3, буква в).
- Ако съответната държава членка не предложи партньор по изпълнението, Комисията действа в съответствие с втората алинея от настоящия параграф, като избира от тези партньори по изпълнението, които могат да покриват операции по финансиране и инвестиране в съответните географски райони.
2. При избора на партньори по изпълнението Комисията гарантира, че портфейлът от финансови продукти по фонд InvestEU:
- а) увеличава максимално покриването на целите, определени в член 3;
 - б) увеличава максимално ефекта от гаранцията на ЕС посредством собствените ресурси, с които се е ангажирал партньорът по изпълнението;
 - в) увеличава максимално, когато е целесъобразно, частните инвестиции;
 - г) постига географска диверсификация;

- д) осигурява достатъчна диверсификация на риска;
 - е) насърчава новаторските решения в областта на финансите и рисковете с цел преодоляване на случаи на неефективност на пазара и неоптимални инвестиционни ситуации.
3. При подбора на партньорите по изпълнението Комисията взема предвид също така:
- а) евентуалните разходи и възнаграждения за бюджета на Съюза;
 - б) капацитета на партньора по изпълнението за стриктно спазване на изискванията по [член 155, параграф 2] от [Финансовия регламент], свързани с избягването на данъци, данъчните измами, отклонението от данъчно облагане, изпирането на пари, финансирането на тероризма и юрисдикциите, които не оказват съдействие.
4. Национални насърчителни банки или институции могат да бъдат избирани за партньори по изпълнението, при условие че изпълняват изискванията, предвидени в настоящия член и в член 14, параграф 1, втора алинея.

Член 13

Допустими видове финансиране

1. Гаранцията на ЕС може да се използва с цел покриване на риска за следните видове финансиране, предоставено от партньорите по изпълнението:
- а) заеми, гаранции, насрещни гаранции, инструменти на капиталовия пазар, всякакви други форми на финансиране или кредитно подобрение, включително подчинен дълг, капиталови или квазикапиталови участия, предоставяни пряко или косвено чрез финансови посредници, фондове, инвестиционни платформи или други средства, които да бъдат насочени към крайните получатели;
 - б) финансиране или гаранции от партньор по изпълнението, насочени към друга финансова институция, което ѝ позволява да извършва финансовите дейности, посочени в буква а).

За да бъде обхванато от гаранцията на ЕС, финансирането, посочено в букви а) и б) от първата алинея от настоящия параграф, се предоставя, придобива или емитира в полза на операциите по финансиране или инвестиране, посочени в член 11, параграф 1, когато финансирането от партньора по изпълнението е било предоставено в съответствие със споразумение за финансиране или трансакция, подписани или сключени от партньора по изпълнението след подписването на гаранционното споразумение между Комисията и партньора по изпълнението, чийто срок не е приключил или които не са прекратени.

2. Операциите по финансиране и инвестиране чрез фондове или други посреднически структури се покриват от гаранцията на ЕС в съответствие с разпоредбите, които ще бъдат установени в насоките относно инвестициите, дори ако тази структура влага малка част от своите инвестиции извън територията на Съюза и в държавите, посочени в член 11, параграф 2, или в

активи, различни от тези, които са допустими по силата на настоящия регламент.

Член 14

Гаранционни споразумения

1. Комисията сключва гаранционно споразумение с всеки партньор по изпълнението за предоставянето на гаранцията на ЕС в съответствие с изискванията на настоящия регламент до размер, който се определя от Комисията.

В случай че партньорите по изпълнението сформират група, посочена в член 12, параграф 1, втора алинея, се сключва едно гаранционно споразумение между Комисията и всеки партньор по изпълнението в рамките на групата или с един партньор по изпълнението от името на групата.

2. Гаранционните споразумения съдържат по-специално разпоредби относно:
 - а) размера и условията за финансов принос, който се предоставя от партньора по изпълнението;
 - б) условията на финансирането или гаранциите, които се предоставят от партньора по изпълнението на друг правен субект, участващ в изпълнението, когато случаят е такъв;
 - в) в съответствие с член 16 — подробни правила относно предоставянето на гаранцията на ЕС, включително обхвата на портфейлите на специфични видове инструменти и съответните събития, водещи до евентуални искания за задействане на гаранцията на ЕС;
 - г) възнаграждението за поемане на риск, което се разпределя пропорционално на съответния дял на Съюза и на партньора по изпълнението в поемането на риска;
 - д) условията за плащане;
 - е) ангажимента на партньора по изпълнението за приемане на решенията на Комисията и на инвестиционния комитет относно използването на гаранцията на ЕС в полза на предложените операции по финансиране или инвестиране, без да се засяга вземането на решение от страна на партньора по изпълнението относно планираната операция без гаранцията на ЕС;
 - ж) разпоредбите и процедурите във връзка със събирането на вземанията, което ще бъде поверено на партньора по изпълнението;
 - з) финансовото и оперативното отчитане и мониторинга на операциите в рамките на гаранцията на ЕС;
 - и) основните показатели за изпълнението, по-специално по отношение на използването на гаранцията на ЕС, изпълнението на целите и критериите, определени в членове 3, 7 и 11, както и мобилизирането на частен капитал;
 - й) ако е приложимо, разпоредби и процедури, свързани с операциите за смесено финансиране;

- к) съответни други разпоредби съгласно изискванията на [дъл X] от [Финансовия регламент].
3. В гаранционното споразумение се предвижда също, че възнаграждението, дължимо на Съюза от операциите по финансиране и инвестиране, обхванати от настоящия регламент, се предоставя след приспадане на плащанията, дължими по искания за задействане на гаранцията на ЕС.
 4. Освен това в гаранционното споразумение се предвижда приспадане на всяка сума, дължима на партньора по изпълнението във връзка с гаранцията на ЕС, от общата сума на възнаграждението, приходите и възстановените суми, дължими от партньора по изпълнението на Съюза от операциите по финансиране и инвестиране, обхванати от настоящия регламент. Ако тази сума не е достатъчна да покрие сумата, дължима на партньор по изпълнението в съответствие с член 15, параграф 3, неизплатената сума се взема от обезпечението на гаранцията на ЕС.
 5. Когато гаранционното споразумение се сключва в рамките на раздел „Държави членки“, в него може да се предвиди участието на представители от съответната държава членка или региони в мониторинга на изпълнението на гаранционното споразумение.

Член 15

Изисквания за използването на гаранцията на ЕС

1. Предоставянето на гаранцията на ЕС е обвързано с влизането в сила на гаранционното споразумение със съответния партньор по изпълнението.
2. Операциите по финансиране и инвестиране се покриват от гаранцията на ЕС само ако отговарят на критериите, определени в настоящия регламент и в съответните насоки относно инвестициите, и ако инвестиционният комитет е стигнал до заключението, че те отговарят на изискванията за възползване от подкрепата на гаранцията на ЕС. Партньорите по изпълнението продължават да носят отговорност за осигуряването на съответствието на операциите по финансиране и инвестиране с настоящия регламент и съответните насоки относно инвестициите.
3. Комисията не дължи на партньора по изпълнението никакви административни разходи или такси, свързани с изпълнението на операциите по финансиране и инвестиране в рамките на гаранцията на ЕС, освен ако естеството на целите на политиката, към които е насочен финансовият продукт, който ще се прилага, не позволява на партньора по изпълнението да докаже необходимостта от изключение. Покритието на тези разходи се определя в гаранционното споразумение и е в съответствие с [член 209, параграф 2, буква ж)] от [Финансовия регламент].
4. Освен това партньорът по изпълнението може да използва гаранцията на ЕС за покриване на съответния дял от евентуалните разходи по събирането, освен ако не са приспаднати от постъпленията от събирането, в съответствие с член 14, параграф 4.

Покритие и условия на гаранцията на ЕС

1. Възнаграждението за поемане на риск се разпределя пропорционално между съответния дял на Съюза и на партньора по изпълнението в поемането на риска по портфейл от операции по финансиране и инвестиране, или, когато е уместно, по отделни операции. На свой собствен риск партньорът по изпълнението е изложен по подходящ начин на операциите по финансиране и инвестиране, подкрепяни от гаранцията на ЕС, освен ако по изключение естеството на целите на политиката, към които е насочен финансовият продукт, който ще се прилага, не позволява на партньора по изпълнението да допринесе в разумни граници със своя собствен капацитет за поемане на риск.
2. Гаранцията на ЕС покрива:
 - а) по отношение на дълговите продукти, посочени в член 13, параграф 1, буква а):
 - i) главницата и всички лихви и суми, които са дължими на партньора по изпълнението, но не са получени от него в съответствие с условията на операциите по финансиране до настъпването на случая на неизпълнение; по отношение на подчинения дълг, отлагането, намаляването или изискваното излизане се разглеждат като случаи на неизпълнение;
 - ii) загубите от реструктуриране;
 - iii) загубите, произтичащи от колебанията на валутите, различни от евро, на пазарите, на които възможностите за дългосрочно хеджиране са ограничени;
 - б) по отношение на капиталовите или квазикапиталовите инвестиции, посочени в член 13, параграф 1, буква а) — инвестираните суми и свързаните с тях разходи за финансиране и загубите, произтичащи от колебанията на валутите, различни от евро;
 - в) по отношение на финансирането или гаранциите от партньор по изпълнението на друг правен субект, посочен в член 13, параграф 1, буква б) — използваните суми и свързаните с тях разходи за финансиране.
3. Когато Съюзът извърши плащане на партньора по изпълнението след постъпило искане за задействане на гаранцията на ЕС, той встъпва в съответните права на партньора по изпълнението, доколкото те продължават да съществуват, във връзка с която и да е от неговите операции по финансиране или инвестиране, обхванати от гаранцията на ЕС.

Партньорът по изпълнението действа от името на Съюза за събирането на вземанията за суброгираните суми и възстановява средствата на Съюза от събраните суми.

ГЛАВА IV

УПРАВЛЕНИЕ

Член 17

Консултативен съвет

1. Комисията се консултира с консултативен съвет в два състава, а именно представители на партньорите по изпълнението и представители на държавите членки.
2. Всеки партньор по изпълнението и всяка държава членка могат да номинират по един представител за съответния състав.
3. Комисията участва с представители и в двата състава на консултативния съвет.
4. Заседанията на консултативния съвет на представителите на партньорите по изпълнението се председателстват съвместно от представител на Комисията и представителя, номиниран от Европейската инвестиционна банка.

Представител на Комисията председателства заседанията на консултативния съвет на представителите на държавите членки.

Консултативният съвет заседава редовно и най-малко два пъти годишно по искане на председателя. Съвместни заседания на двата състава на консултативния съвет също може да се организират по съвместно искане от страна на техните председатели.

Комисията определя оперативните правила и процедури и управлява секретариата на консултативния съвет.

5. Консултативният съвет
 - а) в своя състав от представители на партньорите по изпълнението:
 - i) предоставя съвети относно разработването на финансовите продукти, които ще се прилагат съгласно настоящия регламент;
 - ii) предоставя съвети на Комисията относно случаите на неефективност на пазара и неоптималните инвестиционни ситуации и пазарните условия;
 - б) в своя състав от представители на държавите членки:
 - i) информира държавите членки относно изпълнението на фонд InvestEU;
 - ii) обменя становища с държавите членки относно развитието на пазара, както и най-добри практики.

Екип на проекта

1. Създава се съставен от експерти екип на проекта, който се предоставя на разположение на Комисията от партньорите по изпълнението без разходи за бюджета на Съюза.
2. Всеки партньор по изпълнението назначава експерти в екипа на проекта. Броят на експертите се определя в гаранционното споразумение.
3. Комисията потвърждава дали операциите по финансиране и инвестиране, предложени от партньорите по изпълнението, са в съответствие с правото и политиките на Съюза.
4. При потвърждение от страна на Комисията, както е посочено в параграф 3, екипът на проекта контролира качеството на надлежната проверка на предложените операции по финансиране и инвестиране, които се осъществяват от партньорите по изпълнението. След това операциите по финансиране и инвестиране се представят на инвестиционния комитет за одобрение на покритието от гаранцията на ЕС.

Екипът на проекта изготвя набор от показатели относно предложените операции по финансиране и инвестиране за инвестиционния комитет.

Наборът от показатели включва по-специално оценка на:

- а) рисковия профил на предложените операции по финансиране и инвестиране;
- б) ползата за крайните получатели;
- в) спазването на критериите за допустимост.

Всеки партньор по изпълнението предоставя подходяща и хармонизирана информация на екипа на проекта, за да може той да извърши своя анализ на риска и да подготви набора от показатели.

5. Експерт от екипа на проекта не може да оценява надлежната проверка или преценката във връзка с евентуална операция по финансиране или инвестиране, представена от партньора по изпълнението, който е предоставил експерта на разположение на Комисията. Този експерт не може също така да изготвя набора от показатели във връзка с тези предложения.
6. Всеки експерт от екипа на проекта декларира пред Комисията всякакъв конфликт на интереси и съобщава незабавно на Комисията цялата информация, която е необходима с оглед на постоянната проверка за липсата на конфликт на интереси.
7. Комисията определя подробни правила за функционирането на екипа на проекта и за проверката на случаите на конфликт на интереси.
8. Комисията определя подробни правила за набора от показатели, за да осигури възможност на инвестиционния комитет да одобрява използването на гаранцията на ЕС за предложени операции по финансиране или инвестиране.

Инвестиционен комитет

1. Създава се инвестиционен комитет. Този инвестиционен комитет:
 - а) разглежда предложенията за операции по финансиране и инвестиране, представени от партньори по изпълнението за покриване в рамките на гаранцията на ЕС;
 - б) проверява съответствието им с настоящия регламент и съответните насоки относно инвестициите, като обръща специално внимание на изискването за допълняемост, посочено в [член 209, параграф 2, буква б)] от [Финансовия регламент], и на изискването за привличане на частни инвестиции, посочено в [член 209, параграф 2, буква г)] от [Финансовия регламент], и
 - в) проверява дали операциите по финансиране и инвестиране, които биха се ползвали от подкрепата на гаранцията на ЕС, отговарят на всички съответни изисквания.
2. Инвестиционният комитет заседава в четири различни състава, съответстващи на компонентите на политиката, посочени в член 7, параграф 1.

Всеки състав на инвестиционния комитет се състои от шестима външни експерти, получаващи възнаграждение. Експертите се избират в съответствие с [член 237] от [Финансовия регламент] и се назначават от Комисията за мандат с продължителност до четири години. Техният мандат може да бъде подновяван, но не може да превишава общо седем години. Комисията може да реши да поднови мандата на действащ член на инвестиционния комитет, без да следва процедурата, предвидена в настоящия параграф.

Експертите притежават стабилен подходящ пазарен опит в областта на структурирането и финансирането на проекти или финансирането на МСП или други предприятия.

Съставът на инвестиционния комитет гарантира, че комитетът познава подробно секторите, обхванати от компонентите на политиката, посочени в член 7, параграф 1, както и географските пазари в Съюза, и че като цяло представителството на половете в него е балансирано.

Четирима членове са постоянни членове и в четирите състава на инвестиционния комитет. Освен това всеки от четирите състава разполага с по двама експерти, които имат опит в областта на инвестициите в сектори, обхванати от съответния компонент на политиката. Поне един от постоянните членове има опит в областта на устойчивите инвестиции. Комисията назначава членовете на инвестиционния комитет в съответния състав или състави. Инвестиционният комитет избира председател от своите постоянни членове.

Комисията приема правилника за дейността на инвестиционния комитет и ръководи неговия секретариат.
3. Когато участват в дейностите на инвестиционния комитет, неговите членове изпълняват задълженията си безпристрастно и единствено в интерес на фонд InvestEU. Те не търсят, нито приемат инструкции от партньорите по

изпълнението, институциите на Съюза, държавите членки или друг публичен или частен орган.

Автобиографиите и декларациите за интереси на всеки член на инвестиционния комитет се оповестяват публично и се актуализират постоянно. Всеки член на инвестиционния комитет съобщава незабавно на Комисията цялата информация, която е необходима с оглед на постоянната проверка за липсата на конфликт на интереси.

Комисията може да освободи даден член от неговите функции, ако той не отговаря на изискванията, определени в настоящия параграф, или поради други надлежно обосновани причини.

4. Когато предприема действия в съответствие с настоящия член, инвестиционният комитет разчита на документацията, предоставена от партньорите по изпълнението, както и на всеки друг документ, който инвестиционният комитет счита за важен. Оценките на проектите, извършени от партньор по изпълнението, не обвързват инвестиционния комитет за целите на операции по финансиране или инвестиране, които се ползват от покритие от гаранцията на ЕС.

Инвестиционният комитет използва за своята оценка и за проверката на предложенията набора от показатели, посочен в член 18, параграф 3.

5. Заклученията на инвестиционния комитет се приемат с обикновено мнозинство от всички членове. В случай на равен брой гласове председателят на инвестиционния комитет има решаващ глас.

Заклученията на инвестиционния комитет за одобрение на подкрепата от гаранцията на ЕС за операции по финансиране или инвестиране са достъпни публично и включват обосновката за одобрението. Публикацията не съдържа чувствителна търговска информация.

Наборът от показатели се оповестява публично след подписването на операции по финансиране или инвестиране или на подпроект, ако е приложимо. Публикацията не съдържа чувствителна търговска информация, нито лични данни, които не се оповестяват съгласно правилата на Съюза за защита на данните.

Два пъти годишно заключенията на инвестиционния комитет, с които се отказва използването на гаранцията на ЕС, се представят на Европейския парламент и на Съвета при спазване на строги изисквания за поверителност.

6. Ако инвестиционният комитет бъде приканен да одобри използването на гаранцията на ЕС за операция по финансиране или инвестиране, представляваща инструмент, програма или структура, която се състои в основни подпроекти, това одобрение включва тези основни подпроекти, освен ако инвестиционният комитет не реши да си запази правото да ги одобри отделно.

ГЛАВА V

Консултантски център InvestEU

Член 20

Консултантски център InvestEU

1. Консултантският център InvestEU осигурява консултантска подкрепа за набелязването, подготовката, разработването, структурирането, възлагането на обществени поръчки и изпълнението на инвестиционни проекти или увеличава капацитета на организаторите на проекти и финансовите посредници за изпълнение на операциите по финансиране и инвестиране. Неговата подкрепа може да обхваща всички етапи от жизнения цикъл на даден проект или финансирането на получаващ подкрепа субект, по целесъобразност.

Консултантският център InvestEU е на разположение като елемент в рамките на всеки компонент на политиката, посочен в член 7, параграф 1, и обхваща всички сектори, които попадат в обхвата на този компонент. Освен това се осигуряват междусекторни консултантски услуги.

2. Консултантският център InvestEU предоставя по-специално следните услуги:
 - а) осигурява единна входна точка за подпомагане на органите и организаторите на проекти да разработват проекти по програми на Съюза, които се управляват централно;
 - б) подпомага организаторите на проекти, когато е целесъобразно, при разработването на техните проекти с цел изпълнение на целите и критериите за допустимост, определени в членове 3, 7 и 11, и улесняване на разработването на средства за групиране на маломасштабни проекти; тази помощ обаче не предопределя заключенията на инвестиционния комитет относно покритието на подкрепата от гаранцията на ЕС за тези проекти;
 - в) подкрепя действия и оползотворява местния опит, за да се улесни използването на подкрепата по линия на фонд InvestEU в целия Съюз, и, когато е възможно, допринася активно за целта да се постигне секторна и географска диверсификация на фонд InvestEU чрез подкрепа за партньорите по изпълнението при стартирането и разгръщането на евентуални операции по финансиране и инвестиране;
 - г) улеснява създаването на платформи за сътрудничество за партньорски обмен и споделяне на данни, ноу-хау и най-добри практики в подкрепа на планираните проекти и секторното развитие;
 - д) предоставя проактивна консултантска подкрепа за създаването на инвестиционни платформи, по-специално трансгранични инвестиционни платформи с участието на няколко държави членки;
 - е) подкрепя действия за изграждане на капацитет, за да се развият организационният капацитет, уменията и процесите и да се увеличи инвестиционната готовност на организациите, така че организаторите на

проекти и органите да планират инвестиционни проекти и да управляват проекти, а финансовите посредници да изпълняват операции по финансиране и инвестиране от полза за субекти, чийто достъп до финансиране е затруднен, включително чрез подкрепа за развитие на капацитета за оценяване на риска или специфични за съответния сектор познания.

3. Консултантският център InvestEU е на разположение за публични и частни организатори на проекти и за финансови и други посредници.
4. За услугите, посочени в параграф 2, може да се начисляват такси за покриване на част от разходите за тяхното предоставяне.
5. За да се постигне посочената в параграф 1 цел и да се улесни предоставянето на консултантска подкрепа, работата на консултантския център InvestEU се основава на експертния опит на Комисията и на партньорите по изпълнението.
6. Консултантският център InvestEU има местно присъствие, когато е необходимо. Той се установява по-специално в държави членки или региони, които срещат затруднения при разработването на проекти по фонд InvestEU. Консултантският център InvestEU подпомага прехвърлянето на знания към регионалното и местното равнище с оглед на създаването на регионален и местен капацитет и експертен опит за подпомагането, посочено в параграф 1.
7. Партньорите по изпълнението предлагат на организаторите на проекти, кандидатстващи за финансиране, включително по-специално за по-маломасштабни проекти, да поискат подкрепа от консултантския център InvestEU, за да се подобри, по целесъобразност, подготовката на проектите им и да се даде възможност за преценка на евентуалното групиране на проектите.

Също така, когато е уместно, партньорите по изпълнението информират организаторите на проекти за възможността техните проекти да бъдат поместени на портала InvestEU, посочен в член 21.

ГЛАВА VI

Член 21

Портал InvestEU

1. Порталът InvestEU се създава от Комисията. Той представлява леснодостъпна и удобна за използване база данни за проекти, в която се предоставя съответна информация за всеки проект.
2. Порталът InvestEU предоставя канал за организаторите на проекти, по който да осигуряват видимост за проектите, за които търсят финансиране, и по този начин да предоставят информация за тях на инвеститорите. Включването на проекти в портала InvestEU не засяга решенията относно окончателните проекти, избрани да получат подкрепа съгласно настоящия регламент или друг инструмент на Съюза, или да получат публично финансиране.

3. В портала се поместват само проекти, които са съвместими с правото и политиките на Съюза.
4. Проекти, които отговарят на условията, определени в параграф 3, се предават от Комисията на съответните партньори по изпълнението.
5. Партньорите по изпълнението разглеждат проекти, които попадат в техния географски обхват и в обхвата на тяхната дейност.

ГЛАВА VII

МОНИТОРИНГ И ДОКЛАДВАНЕ, ОЦЕНКА И КОНТРОЛ

Член 22

Мониторинг и докладване

1. Показателите за докладване относно напредъка на изпълнението на програмата InvestEU по отношение на общите и специфичните цели, определени в член 3, се съдържат в приложение III към настоящия регламент.
2. С цел да се гарантира ефективна оценка на напредъка на програмата InvestEU по отношение на постигането на нейните цели, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 26, за да изменя приложение III към настоящия регламент с цел преразглеждане или допълване на показателите, когато това се счита за необходимо, и за да допълни настоящия регламент с разпоредби за установяването на рамка за мониторинг и оценка.
3. Системата за отчитане на изпълнението гарантира, че данните от мониторинга на изпълнението и резултатите се събират ефективно, ефикасно и своевременно. За тази цел на партньорите по изпълнението и другите получатели на средства от Съюза се налагат пропорционални изисквания за докладване по целесъобразност.
4. Комисията докладва относно изпълнението на програмата InvestEU в съответствие с [членове 241 и 250] от [Финансовия регламент]. За тази цел партньорите по изпълнението предоставят ежегодно информацията, необходима за да може Комисията да изпълнява задълженията си за докладване.
5. Освен това на всеки шест месеца всеки партньор по изпълнението представя на Комисията доклад относно операциите по финансиране и инвестиране, обхванати от настоящия регламент, в който, по целесъобразност, е направена разбивка за раздел „ЕС“ и за раздел „Държави членки“ по държави членки. Докладът включва оценка на съответствието с изискванията относно използването на гаранцията на ЕС, както и с основните показатели за изпълнението, посочени в приложение III от настоящия регламент. Докладът също така включва оперативни, статистически, финансови и счетоводни данни за всяка операция по финансиране и инвестиране и в съответния раздел и

компонент на политиката, както и на равнището на фонд InvestEU. Един от тези доклади съдържа информацията, която предоставят партньорите по изпълнението в съответствие с [член 155, параграф 1, буква а)] от [Финансовия регламент].

Член 23

Оценка

1. Провеждат се навременни оценки, които да послужат в процеса на вземане на решения.
2. До 30 септември 2025 г. Комисията извършва междинна оценка на програмата InvestEU, по-специално по отношение на използването на гаранцията на ЕС.
3. В края на изпълнението на програмата InvestEU, но не по-късно от четири години след края на периода, определен в член 1, Комисията извършва окончателна оценка на програмата InvestEU, по-специално по отношение на използването на гаранцията на ЕС.
4. Комисията представя заключенията от оценките и своите наблюдения на Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите.
5. Партньорите по изпълнението допринасят и предоставят на Комисията информацията, необходима за извършването на оценките, посочени в параграфи 1 и 2.
6. В съответствие с [член 211, параграф 1] от [Финансовия регламент] на всеки три години Комисията включва в годишния доклад, посочен в [член 250] от [Финансовия регламент], преглед на адекватността на процента на обезпечаване, определен в член 4, параграф 1 от настоящия регламент, спрямо действителния рисков профил на операциите по финансиране и инвестиране, покрити от гаранцията на ЕС. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 26, за да може въз основа на този преглед да коригира процента на обезпечаване, определен в член 4, параграф 1 от настоящия регламент, с до 15 %.

Член 24

Одити

Одити на използването на финансирането от Съюза, извършвани от лица или субекти, включително различни от тези, на които институции или органи на Съюза са възложили извършването на одити, представляват основата за общото ниво на увереност в съответствие с [член 127] от Финансовия регламент.

Защита на финансовите интереси на Съюза

Когато трета държава участва в програмата InvestEU по силата на решение в рамките на международно споразумение или по силата на друг правен инструмент, третата държава предоставя правата и достъпа, необходими на отговорния разпоредител с бюджетни кредити, на Европейската служба за борба с измамите (OLAF) и на Европейската сметна палата, за да упражняват в пълна степен съответните си правомощия. По отношение на Европейската служба за борба с измамите тези права включват правото да се извършват разследвания, включително проверки и инспекции на място, предвидени в Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF).

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.
2. Правомощието да приема делегирани актове по член 7, параграф 6, член 22, параграф 2 и член 23, параграф 6 се предоставя на Комисията за срок от пет години, считано от [влизането в сила на настоящия регламент]. Комисията изготвя доклад относно делегирането на правомощия не по-късно от девет месеца преди изтичането на този петгодишен срок. Делегирането на правомощия се продължава мълчаливо за срокове с еднаква продължителност, освен ако Европейският парламент или Съветът не възразят срещу подобно продължаване не по-късно от три месеца преди изтичането на всеки срок.
3. Делегирането на правомощия по член 7, параграф 6, член 22, параграф 2 и член 23, параграф 6 може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. Оттеглянето поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна дата, посочена в решението. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.
4. Преди приемането на делегиран акт Комисията следва да се консултира с експерти, определени от всяка държава членка в съответствие с принципите, залегнали в Междунституционалното споразумение за по-добро законотворчество от 13 април 2016 г.
5. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и Съвета.
6. Делегиран акт, приет съгласно член 17, параграф 6, член 22, параграф 2 и член 23, параграф 6, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на същия акт на Европейския парламент и на Съвета или ако

преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Посоченият срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

ГЛАВА VIII

ПРОЗРАЧНОСТ И ВИДИМОСТ

Член 27

Информация, комуникация и публичност

1. Партньорите по изпълнението посочват произхода и гарантират видимостта на финансирането от Съюза (по-специално когато популяризират действията и резултатите от тях), като предоставят последователна, ефективна и целенасочена информация на различни видове публика, включително медиите и обществеността.
2. Комисията осъществява информационни и комуникационни дейности по отношение на програмата InvestEU и нейните действия и резултати. Финансовите ресурси, отпуснати на програмата InvestEU, допринасят също така за институционалната комуникация на политическите приоритети на Съюза, доколкото те са свързани с целите, посочени в член 3.

ГЛАВА IX

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 28

Преходни разпоредби

1. Приходи, възстановени суми и събрани вземания от финансови инструменти, създадени от програмите, които са посочени в приложение IV към настоящия регламент, могат да се използват за обезпечаване на гаранцията на ЕС по силата на настоящия регламент.
2. Приходи, възстановени суми и събрани вземания от гаранцията на ЕС, създадена с Регламент (ЕС) 2015/1017, могат да се използват за обезпечаване на гаранцията на ЕС по силата на настоящия регламент, освен ако не се използват за целите, посочени в членове 4, 9 и 12 от Регламент (ЕС) 2015/1017.

Член 29

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в Официален вестник на Европейския съюз.

Той се прилага от 1 януари 2021 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател

ЗАКОНОДАТЕЛНА ФИНАНСОВА ОБОСНОВКА

1. РАМКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

- 1.1. Наименование на предложението/инициативата
- 1.2. Съответни области на политиката в структурата на УД/БД
- 1.3. Естество на предложението/инициативата
- 1.4. Цели
- 1.5. Мотиви за предложението/инициативата
- 1.6. Срок на действие и финансово отражение
- 1.7. Планирани методи на управление

2. МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

- 2.1. Правила за мониторинг и докладване
- 2.2. Система за управление и контрол
- 2.3. Мерки за предотвратяване на измами и нередности

3. ОЧАКВАНО ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

- 3.1. Съответни функции от многогодишната финансова рамка и разходни бюджетни редове
- 3.2. Очаквано отражение върху разходите
 - 3.2.1. *Обобщение на очакваното отражение върху разходите*
 - 3.2.2. *Очаквано въздействие върху бюджетните кредити за оперативни разходи*
 - 3.2.3. *Очаквано отражение върху бюджетните кредити за административни разходи*
 - 3.2.4. *Съвместимост с настоящата многогодишна финансова рамка*
 - 3.2.5. *Финансов принос от трети страни*
- 3.3. Очаквано отражение върху приходите

ЗАКОНОДАТЕЛНА ФИНАНСОВА ОБОСНОВКА

1. РАМКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

- 1.1. Наименование на предложението/инициативата
- 1.2. Съответни области на политиката (*програмен клъстер*)
- 1.3. Естество на предложението/инициативата
- 1.4. Мотиви за предложението/инициативата
- 1.5. Срок на действие и финансово отражение
- 1.6. Планирани методи на управление

2. МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

- 2.1. Правила за мониторинг и докладване
- 2.2. Система за управление и контрол
- 2.3. Мерки за предотвратяване на измами и нередности

3. ОЧАКВАНО ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

- 3.1. Съответни функции от многогодишната финансова рамка и разходни бюджетни редове
- 3.2. Очаквано отражение върху разходите
 - 3.2.1. *Обобщение на очакваното отражение върху разходите*
 - 3.2.2. *Очаквано отражение върху бюджетните кредити за административни разходи*
 - 3.2.3. *Финансов принос от трети страни*
- 3.3. Очаквано отражение върху приходите

ЗАКОНОДАТЕЛНА ФИНАНСОВА ОБОСНОВКА

1. РАМКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

1.1. Наименование на предложението/инициативата

Програма InvestEU

Регламент (ЕС) 2018/xx на Европейския парламент и на Съвета за създаване на програмата InvestEU

1.2. Съответни области на политиката (програмен клъстер)

Европейски стратегически инвестиции

1.3. Предложението/инициативата е във връзка с:

☐ ново действие

☐ ново действие след пилотен проект/подготвително действие³⁰

☐ продължаване на съществуващо действие

X сливане или пренасочване на едно или няколко действия към друго/ново действие

1.4. Мотиви за предложението/инициативата

1.4.1. Изисквания, които трябва да бъдат изпълнени в краткосрочна или дългосрочна перспектива, включително подробен график за изпълнението на инициативата

Дългосрочните цели на ЕС по отношение на устойчивостта, конкурентоспособността и приобщаващия растеж изискват значителни инвестиции в различни сектори, като например в нови модели на мобилност, енергия от възобновяеми източници, енергийна ефективност, научни изследвания и иновации, цифровизация, образование и умения, социална икономика и инфраструктура, кръгова икономика, природен капитал, действия в областта на климата или създаване и растеж на малки предприятия. Бюджетна гаранция, която осигурява на партньорите по изпълнението капацитет за поемане на риска, за да могат да финансират инвестиции в Съюза въз основа на успеха на ЕФСИ и финансовите инструменти, осигурява възможност инвестиционното подпомагане да продължи гладко от 2021 г. нататък.

1.4.2. Добавена стойност от участието на Съюза (може да е в резултат от различни фактори, например ползи по отношение на координацията, правна сигурност, по-добра ефективност или взаимно допълване). За целите на тази точка „добавена стойност от участието на Съюза“ е стойността, която е резултат от намесата на ЕС и е допълнителна спрямо стойността, която би била създадена само от отделните държави членки.

Основания за действие на европейско равнище (ex-ante)

Макар и в ЕС да се наблюдава възстановяване на съотношението на инвестициите към БВП, то не е достатъчно, за да компенсира продължилото с години недостатъчно инвестиране и да покрие нуждите на Съюза от

³⁰

Съгласно член 58, параграф 2, буква а) или б) от Финансовия регламент.

структурни инвестиции предвид технологичните промени и световната конкурентоспособност, включително нужните иновации, умения, инфраструктура, МСП, както и необходимостта да се отговори на основни предизвикателства, пред които е изправено обществото, като устойчивостта или застаряването на населението. Държавите членки не могат да компенсират този недостиг на инвестиции сами. Необходимо е да има непрекъснато подпомагане, за да се преодолеят случаите на неефективност на пазара и неоптималните инвестиционни ситуации с цел да се намали недостигът на инвестиции в целеви сектори с оглед на постигането на целите на политиката на Съюза. Използването на бюджетна гаранция, която има ефект на ливъридж и е по-близо до пазара, допълва ефикасно безвъзмездните средства в инструментариума на бюджета на ЕС. Намесата на равнището на Съюза осигурява икономии от мащаба при използването на иновативни финансови продукти чрез насърчаването на частните инвестиции в целия Съюз и оптималното използване на европейските институции и техния експертен опит за тази цел. Намесата на Съюза дава достъп и до диверсифициран портфейл от проекти в Съюза и предоставя възможност за разработване на иновативни решения за финансиране, които могат да бъдат увеличени или възпроизведени във всички държави членки. По този начин мултиплициращият ефект и въздействието на място са много по-значими, отколкото това, което може да бъде постигнато от дадена инициатива в една-единствена държава членка, по-специално що се отнася до широкомащабните инвестиционни програми.

Очаквана генерирана добавена стойност от ЕС (ex-post)

Инициативата следва да позволи на партньорите по изпълнението да извършват операции по финансиране и инвестиране в целенасочени области от стратегическите цели на политиката на Съюза. Мултиплициращ ефект следва да бъде постигнат посредством предоставяне на гаранция на ЕС, както и чрез привличане на частни и публични инвестиции.

До края на многогодишната финансова рамка инициативата следва да спомогне за мобилизиране на средства за финансиране на проекти на стойност до 650 милиарда евро . Това следва да спомогне за преодоляване на случаите на неефективност на пазара и за осигуряване на достъп до финансиране за субекти, които иначе не биха намерили финансиране при разумни условия, и по този начин — за увеличаване на общия размер на инвестициите в Съюза и следователно на растежа и заетостта.

1.4.3. Изводи от подобен опит в миналото

ЕФСИ е доказал своето значение за преодоляването на недостига на инвестиционния пазар и на неоптималните инвестиционни ситуации в периода след икономическата криза. Тъй като на инвестиционния пазар продължават да се наблюдават празноти, е необходимо инвестиционното подпомагане да е ориентирано в по-голяма степен към политиката, за да се насочи към конкретни неоптимални инвестиционни ситуации.

Бюджетната гаранция по ЕФСИ се доказва като ефикасно средство за увеличаване на въздействието на ограничените бюджетни ресурси.

Беше установено припокриване между подкрепата от ЕФСИ и управлявани на централно равнище финансови инструменти, както и между няколко

управлявани на централно равнище финансови инструмента. Интегрирането на всички бъдещи инвестиционни програми на Съюза в единен фонд има за цел опростяване, по-голяма гъвкавост и премахване на евентуални припокривания между подобни инструменти на ЕС за инвестиционно подпомагане.

Консултантските услуги и техническата помощ са крайно необходими, за да се подобри капацитетът на държавите членки и на организаторите на проекти да инициират, разработват и изпълняват инвестиционни проекти. За периода 2021—2027 г. се предлага инициативите за управлявана на централно равнище техническа помощ в подкрепа на инвестиционни проекти да бъдат интегрирани в рамките на InvestEU.

1.4.4. Съгласуваност и евентуална синергия с други актове

Фонд InvestEU обхваща подлежаща на връщане помощ на Съюза за операции по финансиране и инвестиране чрез осигуряване на капацитет за поемане на риск посредством бюджетна гаранция за партньорите по изпълнението в ключови области на вътрешната политика. По този начин цялата помощ попада в рамките на единен инструмент за увеличаване на ливъриджа, намаляване на обезпечаването, избягване на евентуални припокривания и повишаване на видимостта на действията на Съюза. По целесъобразност е възможно да има комбинации с отпускане на безвъзмездни средства (смесено финансиране) за създаване на синергии, например в областта на транспорта, научните изследвания и цифровите отрасли.

Благодарение на раздел „Държави членки“ държавите членки ще могат да оползотворяват по привлекателен и опростен начин наличните средства в рамките на финансирането за сближаване.

1.5. Срок на действие и финансово отражение

☒ ограничен срок на действие

- ☒ в сила от 1.1.2021 г. до 31.12.2027 г.
- ☒ Финансово отражение от 2021 г. до 2027 г. за бюджетни кредити за поети задължения и от 2021 г. до 2030 г. за бюджетни кредити за плащания за обезпечаване на гаранцията на ЕС

☐ неограничен срок на действие

- Изпълнение с период на започване на дейност от ГГГГ до ГГГГ,
- последван от функциониране с пълен капацитет.

1.6. Планирани методи на управление³¹

☒ Пряко управление от Комисията

- ☒ от нейните служби, включително от нейния персонал в делегациите на Съюза;

³¹

Подробности във връзка с методите на управление и позоваванията на Финансовия регламент могат да бъдат намерени на уебсайта BudgWeb:
<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

- ☐ от изпълнителните агенции

☐ **Споделено управление с държавите членки**

X Непряко управление чрез възлагане на задачи по изпълнението на бюджета на:

- ☐ трети държави или на органите, определени от тях;
- X международни организации и техните агенции (евентуално, *inter alia*, Европейската банка за възстановяване и развитие; Банката за развитие към Съвета на Европа; Световната банка);
- X групата на Европейската инвестиционна банка;
- ☐ органите, посочени в членове 70 и 71 от Финансовия регламент;
- X публичноправни органи;
- X частноправни органи със задължение за обществена услуга, доколкото предоставят подходящи финансови гаранции;
- X органи, уредени в частното право на държава членка, на които е възложено осъществяването на публично-частно партньорство и които предоставят подходящи финансови гаранции;
- ☐ лица, на които е възложено изпълнението на специфични дейности в областта на ОВППС съгласно дял V от ДЕС и които са посочени в съответния основен акт.

Забележки

Партньорите по изпълнението се избират от Комисията въз основа на критериите, определени в законодателното предложение. Те могат да обхващат всички или някои от посочените по-горе.

Прякото управление може да се отнася до част от изпълнението на консултантския център InvestEU и портала InvestEU.

2. МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

2.1. Правила за мониторинг и докладване

Партньорите по изпълнението докладват редовно на Комисията в съответствие с [Финансовия регламент]. По отношение на мониторинга те прилагат своите правила и процедури, които са били оценени в съответствие с [член 154] от [Финансовия регламент], за да отговорят на определените в него изисквания.

Комисията ще следи за изпълнението по отделните компоненти на политиката.

2.2. Системи за управление и контрол

2.2.1. Обосновка на предложените начини за управление, механизми за финансиране на изпълнението, начини за плащане и стратегия за контрол

Гаранцията на ЕС по фонд InvestEU може да се прилага единствено в режим на непряко управление чрез партньори по изпълнението, които по правило също допринасят за подкрепата, която се предоставя на крайните получатели. Партньорите по изпълнението ще включват международни финансови институции, национални насърчителни банки и институции и други финансови

посредници, които са органи на Съюза, регламентирани и/или подлежащи на надзор от страна на банковия сектор. Операциите, които се ползват от подкрепата на гаранцията на ЕС остават операции, одобрявани от управителните органи на партньорите по изпълнението, които ще трябва да прилагат към тези операции своите рамки за надлежна проверка и контрол. Партньорите по изпълнението предоставят на Комисията одитирани финансови отчети.

2.2.2. *Информация относно установените рискове и системите за вътрешен контрол, създадени с цел намаляването им*

Рискът за бюджета на Съюза е свързан с бюджетната гаранция, предоставяна от Съюза на партньорите по изпълнението за техните операции по финансиране и инвестиране. Гаранцията на ЕС е неотменима гаранция, която се предоставя при първо поискване за обхванатите операции, обикновено на база на портфейл. Бюджетът на Съюза и партньорът по изпълнението споделят риска, свързан с възнаграждението от операциите въз основа на всеки от техните дялове в поемането на риска.

Гаранцията на ЕС е ограничена до 38 000 000 000 EUR.

Вписването в бюджета („р.м.“), отразяващо бюджетната гаранция за партньора по изпълнението, ще се активира само в случай на искане за реално задействане на гаранцията, което не може да бъде изцяло покрито от обезпечаването (финансирано поетапно с поне 15 200 000 EUR до края на 2030 г.). Процентът на обезпечаване от 40 % е определен въз основа на натрупания в миналото опит с ЕФСИ и финансовите инструменти.

Условният пасив във връзка с раздел „Държави членки“ ще бъде покрит от насрещна гаранция от всяка засегната държава членка.

Операциите по финансиране и инвестиране в контекста на InvestEU се извършват в съответствие със стандартния процедурен правилник на партньорите по изпълнението и добрата банкова практика. Избраните партньори по изпълнението и Комисията сключват гаранционно споразумение, в което се определят подробни разпоредби и процедури относно изпълнението на фонд InvestEU.

Тъй като по правило партньорът по изпълнението поема част от риска, по този начин интересът на Съюза и на партньора по изпълнението са приведени в съответствие и това намалява риска за бюджета. Това са също така финансови институции с въведени подходящи правила и процедури, които ще бъдат контролирани посредством оценка по стълбове в съответствие с [Финансовия регламент].

Ще бъде въведена специална структура за управление, която да оценява съответните финансови рискове на операциите (екип на проекта) или да отпуска гаранцията на ЕС (инвестиционен комитет).

Комисията ще получава от партньорите по изпълнението годишни одитирани финансови отчети, обхващащи операциите.

2.2.3. *Оценка и обосновка на разходната ефективност на проверките (съотношение „разходи за контрол ÷ стойност на съответните управлявани фондове“) и*

оценка на очакваната степен на риска от грешки (при плащане и при приключване)

НЕ Е ПРИЛОЖИМО

ЕС гарантира операциите, извършвани от субекти, на които е възложено изпълнението, по силата на техните правила и процедури, включително тяхната рамка за вътрешен контрол. Разходи за бюджета на ЕС биха възникнали само по отношение на конкретни изисквания, наложени от ЕС в допълнение към рамката за вътрешен контрол на субектите, на които е възложено изпълнението, и все още не е възможно да бъде определен техният размер.

2.3. Мерки за предотвратяване на измами и нередности

Да се посочат съществуващите или планираните мерки за превенция и защита, например от стратегията за борба с измамите.

Избраните партньори по изпълнението ще са преминали оценката по стълбове, предвидена в [член 154] от [Финансовия регламент], което осигурява стабилно качество на вътрешния контрол и независими системи за външен одит. Освен това те ще трябва да изпълняват изискванията на [дъл X] от [Финансовия регламент]. Като финансови институции партньорите по изпълнението ще са въвели рамки за вътрешен контрол. Тъй като фонд InvestEU се състои от подлежаща на възстановяване помощ, ще се разчита на надлежната проверка и на мониторинга и контрола на партньорите по изпълнението, освен ако по отношение на тях не бъдат установени слабости. Освен това в член 24 от предложения регламент се предвиждат одити на използването на финансирането от Съюза, извършвани от лица или субекти, включително различни от тези, на които институции или органи на Съюза са възложили извършването на одити, представляват основата за общото ниво на увереност в съответствие с [член 127] от Финансовия регламент.

3. ОЧАКВАНО ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

3.1. Функция от многогодишната финансова рамка и предложени нови разходни бюджетни редове

Функция от многогодишната финансова рамка	Бюджетен ред	Вид на разхода	Финансов принос			
		Многогод./едногод. ³²	от държави от ЕАСТ ³³	от държави кандидатки ³⁴	от трети държави	по смисъла на член [21, параграф 2, буква б)] от Финансовия регламент
1	02 02 01 Гаранция InvestEU	Многогод.	ДА	ДА	ДА	НЕ
	02 02 02 Обезпечаване на гаранцията InvestEU	Многогод.	ДА	ДА	ДА	НЕ

³² Многогод. = многогодишни бюджетни кредити / Едногод. = едногодишни бюджетни кредити.

³³ ЕАСТ: Европейска асоциация за свободна търговия.

³⁴ Държави кандидатки и, ако е приложимо, потенциални кандидати от Западните Балкани.

	02 02 03 Консултантски център InvestEU, портал InvestEU и съпътстващи мерки	Многогод.	ДА	ДА	ДА	НЕ
	02 01 Административна подкрепа за InvestEU	Едногод.	ДА	ДА	ДА	НЕ

3.2. Очаквано отражение върху разходите

3.2.1. Обобщение на очакваното отражение върху разходите³⁵

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Функция от многогодишната финансова рамка	1	„Единен пазар, иновации и цифрови технологии“
--	----------	--

		2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	След 2027 г.	ОБЩО
02 02 01 Гаранция InvestEU	Поети задължения	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm		pm
	Плащания									
02 02 02 Обезпечаване на гаранцията InvestEU	Поети задължения	1 906,742	1 945,387	1 984,325	2 026,571	2 071,143	2 114,056	2 151,776		14 200,000
	Плащания	1 402,505	1 574,122	1 673,829	1 805,244	1 921,368	1 994,694	2 040,875	1 787,362	14 200,000
02 02 03 Консултантски център InvestEU, портал InvestEU и съпътстващи мерки ³⁶	Поети задължения	72,658	73,658	76,158	76,158	73,658	73,658	73,158		519,106
	Плащания	30,058	58,458	74,658	76,658	76,158	73,658	72,658	56,800	519,106
02 01 Административна подкрепа за InvestEU	Поети задължения = Плащания	0,842	0,842	0,842	0,842	0,842	0,842	0,842		5,894
ОБЩО бюджетни кредити за финансовия	Поети задължения	1 980,242	2 019,887	2 061,325	2 103,571	2 145,643	2 188,556	2 225,776		14 725,000

³⁵ Общата сума може да не съвпада напълно поради закръгляване.

³⁶ Техническа и/или административна помощ и разходи в подкрепа на изпълнението на програми и/или дейности на ЕС (придирни редове ВА), непреки научни изследвания, преки научни изследвания.

пакет на програмата	Плащания	1 433,405	1 633,422	1 749,329	1 882,744	1 998,368	2 069,194	2 114,375	1 844,162	14 725,000
---------------------	----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-------------------

Функция от многогодишната финансова рамка	7	„Административни разходи“
--	----------	---------------------------

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

		2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	След 2027 г.	ОБЩО
Човешки ресурси		3,432	3,432	3,432	3,432	3,432	3,432	3,432		24,024
Други административни разходи		2,150	2,150	2,150	2,150	2,150	2,150	2,150		15,050
ОБЩО бюджетни кредити за ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка	(Общо задължения = поети плащания)	5,582	5,582	5,582	5,582	5,582	5,582	5,582		39,074

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

		2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	След 2027 г.	ОБЩО
ОБЩО бюджетни кредити по всички ФУНКЦИИ от многогодишната финансова рамка	Поети задължения	1 985,824	2 025,469	2 066,907	2 109,153	2 151,225	2 194,138	2 231,358		14 764,074
	Плащания	1 438,987	1 639,004	1 754,911	1 888,326	2 003,950	2 074,776	2 119,957	1 844,162	14 764,074

3.2.2. Резюме на очаквано отражение върху бюджетните кредити за административни разходи

- ☐ Предложението/инициативата не налага използване на бюджетни кредити за административни разходи
- ☒ Предложението/инициативата налага използване на бюджетни кредити за административни разходи съгласно обяснението по-долу:

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Година	2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	ОБЩО
--------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	------

ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка								
Човешки ресурси	3,432	3,432	3,432	3,432	3,432	3,432	3,432	24,024
Други административни разходи	1,900	1,900	1,900	1,900	1,900	1,900	1,900	13,300
Междинен сбор за ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка	5,332	5,332	5,332	5,332	5,332	5,332	5,332	37,324

Извън ФУНКЦИЯ 7³⁷ от многогодишната финансова рамка								
Човешки ресурси								
Други разходи с административен характер	0,842	0,842	0,842	0,842	0,842	0,842	0,842	5,894
Междинен сбор извън ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка								

ОБЩО	6,174	6,174	6,174	6,174	6,174	6,174	6,174	43,218
-------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	---------------

Бюджетните кредити, необходими за човешки ресурси и други разходи с административен характер, ще бъдат покрити от бюджетни кредити на ГД, които вече са определени за управлението на действието и/или които са преразпределени в рамките на ГД, при необходимост заедно с допълнително отпуснати ресурси, които могат да бъдат предоставени на управляващата ГД в рамките на годишната процедура за отпускане на средства и като се имат предвид бюджетните ограничения.

³⁷

Техническа и/или административна помощ и разходи в подкрепа на изпълнението на програми и/или дейности на ЕС (предишни редове ВА), непреки научни изследвания, преки научни изследвания.

3.2.2.1. Очаквани нужди от човешки ресурси

- ☐ Предложението/инициативата не налага използване на човешки ресурси.
- ☒ Предложението/инициативата налага използване на човешки ресурси съгласно обяснението по-долу:

Оценката се посочва в еквиваленти на пълно работно време

Година	2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.
• Должности в щатното разписание (должностни лица и срочно наети служители)							
Централа и представителства на Комисията	24	24	24	24	24	24	24
Делегации							
Научни изследвания							
• Външен персонал (в еквивалент на пълно работно време — ЕПРВ) — ДНП, МП, КНЕ, ПНА, МЕД³⁸							
Функция 7							
Финансирани от ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка	- в централата						
	- в делегациите						
Финансирани от финансовия пакет на програмата ³⁹	- в централата						
	- в делегациите						
Научни изследвания							
Други: командировани експерти от партньорите по изпълнението, за които те плащат изцяло							
ОБЩО	24	24	24	24	24	24	24

Нуждите от човешки ресурси ще бъдат покрити от персонала на ГД, на който вече е възложено управлението на дейността и/или който е преразпределен в рамките на ГД, при необходимост заедно с всички допълнителни отпуснати ресурси, които могат да бъдат предоставени на управляващата ГД в рамките на годишната процедура за отпускане на средства и като се имат предвид бюджетните ограничения.

Описание на задачите, които трябва да се изпълнят:

Должностни лица и срочно наети служители	Лица, отговарящи за управлението на риска (4), които да оценяват рисковия профил на портфейлите от операции с оглед на неговия постоянен мониторинг и да гарантират, че обезпечаването съответства на основния риск. Персонал (20) за секретариата на фонд InvestEU. Секретариатът ще се занимава с: — получаване на предложенията от партньорите по изпълнението; — разпространение на предложенията за оценка от екипа на проекта и инвестиционния комитет; — установяване на връзка с партньорите по изпълнението; — установяване на връзка с консултативния съвет и инвестиционния комитет; — подготовка на заседанията между генералните дирекции на Комисията, които участват в изпълнението на InvestEU и координират на вътрешно равнище
--	--

³⁸ ДНП = договорно нает персонал; МП = местен персонал; КНЕ = командирован национален експерт; ПНА = персонал, нает чрез агенции за временна заетост; МЕД = младши експерт в делегация.

³⁹ Подтаван за външния персонал, покрит с бюджетните кредити за оперативни разходи (предишни редове ВА).

	подготовката на насоките относно инвестициите, проектирането на финансови продукти и други хоризонтални въпроси; — подпомагане на лицата, отговарящи за управлението на риска, при подготовката на мониторинга на рисковия профил; — провеждане на подготовката и на преговорите за гаранционните споразумения с партньорите по изпълнението; — мониторинг на изпълнението; — изготвяне на доклади; — управление на консултантския център InvestEU.
Външен персонал	

3.2.3. Финансов принос от трети страни

Предложението/инициативата:

- ☐ не предвижда съфинансиране от трети страни
- ☒ предвижда следното съфинансиране от трети страни, като оценките са дадени по-долу:

Бюджетни кредити в млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Година	2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	ОБЩО
Трети държави	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm
ОБЩО съфинансирани бюджетни кредити	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm

3.3. Очаквано отражение върху приходите

- ☐ Предложението/инициативата няма финансово отражение върху приходите.
- ☒ Предложението/инициативата има следното финансово отражение:
 - ☐ върху собствените ресурси
 - ☒ върху разните приходи

Моля, посочете дали приходите са записани по разходни бюджетни редове. X

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Приходен бюджетен ред:	Отражение на предложението/инициативата ⁴⁰						
	2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.
6 4 1 (Финансов принос от финансовите инструменти — целеви приходи)	250,000	100,000	100,000	250,000	100,000	100,000	100,000
ОБЩО	250,000	100,000	100,000	250,000	100,000	100,000	100,000

⁴⁰

Що се отнася до традиционните собствени ресурси (мита, налози върху захарта), посочените суми трябва да бъдат нетни, т.е. брутни суми, от които са приспаднати 20 % за разходи по събирането.

В съответствие с член 28, параграф 1 от предложението приходите, възстановените суми и събраните вземания ще бъдат отнесени към следния разходен бюджетен ред:

02 02 02 Обезпечаване на фонд InvestEU + 02 02 03

Други забележки (например метод/формула за изчисляване на отражението върху приходите или друга информация).

Целевите приходи от InvestEU ще бъдат разпределени първоначално за покриване на такси
